

643

ΚΩΝΣΤ. ΚΑΖΑΝΤΖΗ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ & ΨΑΡΕΣ
ΧΑΡΑΛ. Κ. ΓΡΑΝΟΣ
ΕΡΜΟΥ 33 - ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΝ
ΤΗΛ. _____

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΑ
Δ
Λ
Δ
Ι
Δ
Σ

Δ
Ι
Δ
Θ
Η
Κ
Η
Σ

Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ - ΟΔΟΣ ΠΕ ΜΑΖΟΓΛΟΥ 9

0123
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ι. ΚΑΖΑΝΤΖΗ
ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

097/4,00

59

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Γ'. ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ἐγκριμένη ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο

ΑΡΙΘ. ΕΓΚΡ. 2030)24-8-1939

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ & ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΧΑΡΑΛ. Κ. ΓΙΩΒΑΝΟΥ

ΕΡΜΟΥ 33 - ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΝ

ΤΗΛ.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α. Ε.
ΟΔΟΣ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ 9 — ΑΘΗΝΑΙ

Τύποις: Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ, Ψαρών 41 — Ἀθῆναι

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Ἡ Δημιουργία τοῦ Κόσμου.

Τί εἶναι ὁ κόσμος, ὅλα αὐτὰ πού βλέπουμε : ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι, τὰ ἄστρα, ἡ γῆ μὲ τὰ βουνὰ καὶ τὰ ποτάμια, μὲ τὰ

Ὁ Ἀδάμ στὸν Παράδεισο.

δάση καὶ τὰ πολύχρωμα λουλούδια, πού στολίζουν τὰ χωράφια καὶ τοὺς κήπους, τὰ σκουληκάκια καὶ τὰ ἄλλα τὰ πιδ μικρὰ ὡς τὰ τετράποδα, τὰ ἄγρια καὶ τὰ ἥμερα, πού εἶναι τριγύρω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, πού χρησιμεύουν γιὰ συντροφιά προ-

φύλαξη και για τροφή του· ή θάλασσα με τὰ νησιά και τὸν ἄπειρο ἀριθμὸ τῶν ψαριῶν, μικρῶν και μεγάλων· ή ἀτμόσφαιρα με τοὺς διαφόρους ἀνέμους και ὄλα τὰ πουλιά, πὸν πετοῦν και τόσο ὁμορφα τραγουδοῦν ; Ὅλα αὐτὰ εἶναι ὁ κόσμος, ή ὁμορφη και μεγάλη πλάση. Ἦταν κάποτε ἕνας καιρός, πὸν τίποτε δὲν ὑπῆρχε ἀπ' αὐτὰ, ὑπῆρχε μονάχα ὁ καλὸς Θεός, πὸν εἶναι ἅγιος, αἰώνιος και ἀθάνατος. Αὐτὸς θέλησε νὰ φτιάση τὸν κόσμον και τὸν ἔφτιασε με μόνο τὸ λόγο του. Και τελευταῖα σὰν ἕνα στολίδι ὅλης τῆς πλάσης ἔκανε κάτι πὸν τέλειο, κάτι ἀνώτερο, τὸν ἀνθρωπο πὸν τοῦ χάρισε

Οἱ πρωτόπλαστοι στὸν Παράδεισον.

λογικὸ και ὁμιλία, και τοῦδωσε μιὰ θέση πὸν μεγάλη νὰ εἶναι κύριος ἐπάνω σὲ ὅλη τὴ κτίση. Σὲ ἕξη μέρες γίνηκε ὅλος ὁ κόσμος, τὴ δὲ τελευταία ἡμέρα, ὁ ἀνθρωπος. Ὑστερα, τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ξεκουράστηκε ὁ Θεός και γι' αὐτὸ εἶπε πὸν πρέπει κι ἐμεῖς νὰ ἐργαζώμαστε ἕξη μέρες και τὴν ἑβδόμη νὰ ξεκουραζώμαστε. Ὁ πρῶτος ἀνθρωπος λεγόταν Ἀδάμ· ἐπειδὴ ὁμως ὁ ἀνθρωπος ἔπρεπε νάχη κι ἕνα σύντροφο, ὁ Θεός ἔκανε γι' αὐτὸ μιὰ γυναίκα, τὴν Εὕα. Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ δύο εἶναι οἱ πρῶτοι ἀνθρωποι, οἱ πρωτόπλαστοι. Ἀπ' αὐτοὺς δὲ γίνηκαν ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀνθρωποι.

Ο Παράδεισος.

Ποῦ θὰ κατοικοῦσαν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ; Καὶ γι' αὐτὸ φρόντισε ὁ καλὸς Θεός, καὶ τοὺς ἔβαλε μέσα σ' ἓνα μεγάλο καὶ ὠραῖο κῆπο, γεμάτο ἀπὸ διάφορα δέντρα καὶ ζῶα. Τότε ὁ Θεὸς ἀφοῦ ἔδειξε στοὺς ἀνθρώπους ὅλα τὰ δέντρα μὲ τοὺς γλυκοὺς τῶν καρπῶν, τοὺς ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ τρῶνε ἀπ' ὅλα γιατί ἦταν πὰ δικά τῶν. Μόνο τοὺς καρποὺς ἀπὸ ἓνα δέντρο εἶπε ὁ Θεὸς νὰ μὴ φᾶνε, γιατί ἂν δὲν ἀκούσουν τὴ διαταγὴ Του θὰ τιμωρηθοῦν. Οἱ δύο πρωτόπλαστοι ζοῦσαν λοιπὸν ἐκεῖ πολὺ εὐτυχισμένοι, ἔτρωγαν ἀπὸ τοὺς ὠραίους καρποὺς τοῦ παραδείσου καὶ κάθε μέρα εὐχαριστοῦσαν τὸ Δημιουργό τους γιὰ ὅλα τὰ καλὰ ποὺ τοὺς εἶχε χαρίσει.

Ἡ πρώτη ἁμαρτία.

Τὴν εὐτυχία ὅμως τῶν πρωτοπλάστων φθόνησε ὁ διάβολος, ποὺ εἶναι πονηρὸς καὶ κακός. Αὐτὸς εἶχε μόνο μιὰ σκέψη, νὰ πάψη ἢ χαρὰ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας, νὰ διωχτοῦν ἀπὸ τὸν Παράδεισο. Ἀλλὰ πῶς ; Κι αὐτὸ τὸ βρῆκε ὁ Πονηρὸς. Μιὰ μέρα λοιπὸν ἐνῶ ἡ Εὔα μοναχὴ τῆς περνοῦσε κοντὰ ἀπὸ τὸ δέντρο «τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ» βλέπει ἀντικρὺ, ἐπάνω σ' ἓνα δέντρο, ἓνα φίδι (στὸ φίδι εἶχε μπῆ ὁ διάβολος) ποὺ τῆς λέει : «Εὔα, γιατί δὲν τρῶτε καὶ σεῖς ἀπὸ τοὺς ὠραίους καρποὺς τοῦ δέντρου ;» Μ' αὐτὰ τὰ λόγια τῆς δείχνει τὸ δέντρο μὲ τοὺς ἀπαγορευμένους καρποὺς.

«Ὁχι» ἀποκρίθηκε ἐκείνη, «γιατί ὁ Θεὸς δὲν τὸ θέλει». Τότε τὸ φίδι εἶπε : «Ξέρεις γιατί ὁ Θεὸς δὲν σᾶς ἀφήνει νὰ φᾶτε ἀπ' αὐτοὺς ; Νά, γιατί ἂν φᾶτε θὰ γίνετε καὶ σεῖς σὰν θεοὶ ποὺ θὰ τὰ ξέρετε ὅλα». Καὶ ἡ Εὔα πίστεψε στὰ ψεύτικα λόγια τοῦ φιδιοῦ, ἔκοψε ἓνα καρπὸ κι ἔφαγε ἀπ' αὐτὸν μὲ λαίμαργία. Ὑστερα τρέχει στὸν ἄντρα τῆς καὶ δίνει καὶ σ' αὐτὸν νὰ φάη. Ὁ Ἀδάμ δὲν ἀντιστάθηκε στὴ γυναῖκα του, πῆρε κι ἔφαγε. Ἔτσι καὶ οἱ δύο ἁμάρτησαν. Ἀμέσως ὅμως κατάλαβαν τὸ σφάλμα τους καὶ ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται καὶ κρύφτηκαν κάπου γιὰ νὰ μὴ τοὺς δῇ ὁ Θεός. Ἀλλ' Αὐτὸς ποὺ βλέπει, ἀκούει καὶ τὰ ξέρει ὅλα, εἶδε τί ἔκαναν οἱ πρωτόπλαστοι. Πρῶτα-πρῶτα φώναξε τὸν Ἀδάμ : «Ἀδάμ, ποῦ εἶσαι ;» Αὐτὸς τρέμοντας ἀποκρίθηκε : «Ἄκουσα τὴ φωνή Σου καὶ φοβήθηκα». Πάλι ρώτησε ὁ Θεός : «Μήπως ἔφαγες

ἀπὸ τὸν ἀπηγορευμένο καρπό;» «Σ' αὐτό», λέει ὁ Ἄδάμ, «φταίει ἡ γυναίκα πού μουῖδωσες γιὰ σύντροφο, αὐτὴ μὲ γέλασε». Τότε ὁ Θεὸς ρώτησε τὴν Εὐά: «Γιατί, Εὐά, ἔφαγες ἀπὸ τὸν καρπό;» «Φταίει τὸ φίδι», λέει ἐκείνη, «αὐτὸ

Οἱ πρωτόπλαστοι διώχονται ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

μὲ γέλασε». Ἄντι λοιπὸν νὰ μετανοήσουν, ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι νὰ βροῦν δικαιολογίες γιὰ τὴν ἁμαρτία τους, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τοὺς ὠφελεῖ. Ὁ Θεὸς τοὺς τιμωρεῖ καὶ τοὺς διώχνει ἀπὸ τὸν Παράδεισο. Καὶ τὸν μὲν Ἄδάμ καταράστηκε νὰ βγάξη τὸ ψωμί του μὲ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου του, τὴν δὲ Εὐά νὰ γεννᾷ τὰ παιδιά της μὲ πολλοὺς πόνους. Ἔτσι λοιπὸν δυστυχισμένοι ἔφυγαν γιὰ πάντα ἀπὸ τὸν τόπο τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας.

Ἡ κατακλυσμὸς.

Ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου εἶχαν περάσει πολλοὶ αἰῶνες. Οἱ ἄνθρωποι εἶχαν πολλαπλασιασθῆ. Ἀλλὰ δυστυχῶς πῆραν τὸν κακὸ δρόμο καὶ κάθε μέρα γίνονταν καὶ χειρότεροι. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς ἐπειδὴ ἔβλεπε πὼς οἱ ἄνθρωποι μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελαν νὰ διορθωθοῦν καὶ νὰ μετανοήσουν γιὰ τὶς ἁμαρτίες των, πῆρε ἀπόφαση νὰ τοὺς καταστρέψῃ μὲ κατακλυσμὸ. Μέσα ὅμως στοὺς κακοὺς αὐτοὺς

άνθρώπους ἦταν κι ἓνας καλός, ὁ Νῶε μὲ τὴν οἰκογένειά του, ποὺ ἀγαποῦσαν μὲ τὴν ψυχὴ τους τὸ Θεὸ κι ἔκαναν τὸ καλό. Ὁ Θεὸς θέλοντας νὰ τοὺς σώση παράγγειλε στὸ Νῶε νὰ κάμῃ μιὰ κιβωτὸ κλεισμένη ἀπ' ὅλα τὰ μέρη, μόνο πρὸς τ' ἀπάνω ἄφησε ἓνα ἀνοιχτὸ μέρος νὰ μπαίνη μέσα τὸ φῶς καὶ καθαρὸς ἀέρας. Σ' αὐτὴν

Ὁ Νῶε δέχεται στὴν κιβωτὸ τὴν περιστέρα.

ἔπρεπε νὰ μπῆ ὁ Νῶε μὲ τὴν οἰκογένειά του γιὰ νὰ σωθῆ, ὅταν ὁ Θεὸς θὰ κατέστρεφε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὶς μεγάλες βροχές. Ὁ Νῶε ἐργαζόταν πολλὰ χρόνια γιὰ νὰ τελειώσῃ τὴν κιβωτὸ του καὶ ὅταν οἱ ἄνθρωποι τὸν ρωτοῦσαν γιὰ τὴν φτιάχνει, ἔλεγε πὼς ὁ Θεὸς ἔχει σκοπὸ νὰ καταστρέψῃ τοὺς ἀνθρώπους ἂν δὲν μετανοοῦσαν. Ἐκεῖνοι ὁμως τὸν περιγελοῦσαν. Ὅταν τέλος ὅλα ἦταν ἔτοιμα μπῆκε μέσα ὁ Νῶε μὲ τὴν γυναῖκα του, τοὺς τρεῖς γιούς του, τὸν Σὴμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ καὶ μὲ τὶς γυναῖκες των. Καὶ πῆραν μαζί τους ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα καὶ πολλὰς τροφές. Ὅταν ἦταν πιά μέσα ἄρχισε νὰ βρέχῃ ἀδιάκοπα σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες. Τὰ νερὰ ἀνέβαιναν, ἀνέβαιναν, ἕως ὅτου σκέπασαν ὅλα τὰ σπίτια, τὰ πολὺ ψηλὰ δέντρα καὶ τελευταῖα

τὰ βουνά. Κανένας δὲν μπόρεσε νὰ σωθῆ. Ὅλα πνίγηκαν μέσα στὰ νερά τοῦ κατακλυσμοῦ. Μονάχα ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε ἔπλεε ἐπάνω στὰ νερά, ἕως οἷου στάθηκε ἐπάνω σ' ἓνα ψηλὸ βουνὸ ποὺ τὸ λένε Ἀραράτ. Τότε ὁ Νῶε γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ἂν πέρασε ὁ κατακλυσμὸς ἔστειλε ἔξω ἀπὸ τὴν κιβωτὸ ἓνα κόρακα. Αὐτὸς δὲ γύρισε πίσω γιὰτι κάπου βρῆκε μέρος νὰ σταθῆ! Ὑστερα ἀπὸ ἑπτὰ μέρες ἀπόλυσε ἓνα περιστέρι. Αὐτὸ ὅμως γύρισε πίσω. Ὑστερα πάλι ἀπὸ ἑπτὰ μέρες ξανάστειλε τὸ ἴδιο περιστέρι, καὶ γύρισε κρατώντας στὸ ράμφος του ἓνα φύλλο ἐλιάς. Τέλος σὲ ἄλλες ἑπτὰ μέρες ἄφησε ἄλλο περιστέρι νὰ πετάξῃ ἔξω. Τὸ περιστέρι αὐτὴ τῆ φορὰ δὲ γύρισε. Τότε κατάλαβε ὁ Νῶε πὼς τὰ νερά εἶχαν τραβηχτῆ καὶ δὲ σκέπαζαν πιά τὴ γῆ. Ἀμέσως βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν κιβωτὸ μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ μὲ τὰ ζῶα του, ἐπάνω δὲ στὴ γῆ ἔκαμε πρῶτα μιὰ θυσία στὸ Θεὸ καὶ τὸν εὐχαρίστησε γιὰ τὴ σωτηρία τους.

Ἡ Πύργος τῆς Βαβέλ.

Ὑστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε γίνηκαν πολλοί. Ἐπειδὴ ὅμως δὲ μπορούσαν νὰ ζοῦν ὅλοι μαζί πῆραν ἀπόφαση νὰ χωρίσουν καὶ νὰ πᾶνε σὲ ἄλλες χῶρες. Ἦρθαν λοιπὸν σὲ μιὰ πεδιάδα, καὶ γιὰ νὰ δοξαστοῦν ἀρχίσανε νὰ χτίζουν μιὰ πόλη καὶ ἓναν πύργο ποὺ ἠκορυφή του νὰ φτάνῃ ὡς τὸν οὐρανό. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἄρεσε στὸ Θεό, γιὰτι ἦταν μεγάλη ὑπερηφάνεια, καὶ γι' αὐτὸ τοὺς τιμώρησε μὲ τὴ σύγχυση τῶν γλωσσῶν. Ἐνῶ δηλαδὴ ὡς τώρα μιλοῦσαν μιὰ γλῶσσα, μὲ τὴ σύγχυση αὐτὴ μιλοῦσαν διάφορες γλῶσσες καὶ δὲν κατάλαβαινε πιά ὁ ἓνας τὸν ἄλλον καὶ ἔτσι ἔπαψαν νὰ χτίζουν καὶ τὴν πόλη καὶ τὸν πύργο. Ἀπὸ τότε ὠνόμασαν τὴν πόλη ἐκείνη Βαβέλ (δηλ. σύγχυση). Ἀπὸ δῶ ξεκίνησαν καὶ σκορπίστηκαν στὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς.

Ἔτοιξέμινε ὁ Πύργος ἀτελείωτος.

Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

¶ Ο Ἀβραάμ. Ὁ Θεὸς τὸν προσκαλεῖ.

Ἀφοῦ πέρασαν πάλι πολλὰ χρόνια καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν πολλαπλασιασθῆ, ἀντὶ νὰ εἶναι καλοὶ καὶ θεοφοβούμενοι, αὐτοὶ ἔκαναν τὸ κακὸ καὶ ἀγαποῦσαν τὴν ἁμαρτία. Σὲ κεῖνον τὸν καιρὸ ζοῦσε στὴ Μεσοποταμία τῆς Ἀσίας ἕνας ἄνθρωπος πολὺ καλὸς ποὺ τὸν λέγανε Ἀβραάμ. Τότε ὁ Θεὸς σκέφτηκε νὰ κἀνῃ ἀπ' αὐτὸν καὶ τοὺς ἀπογόνους του ἕνα νέο λαὸ ποὺ νὰ ἔχη τὴν ἀληθινὴν θρησκεία. Γιατὶ ἀπὸ τὴ γενιὰ τοῦ Ἀβραάμ θὰ ἔβγαινε καὶ ὁ Χριστὸς ποὺ θὰ ἔρχοταν νὰ σώσῃ τὸν κόσμον.

Μιὰ μέρα λοιπὸν παρουσιάστηκε σ' αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀβραάμ, φύγε ἀπ' ἐδῶ καὶ πήγαινε στὴ χώρα ποὺ θὰ σοῦ δείξω. Αὐτὴ τὴ χώρα θὰ τὴ χάρισω σὲ σένα καὶ στοὺς ἀπογόνους σου». Ὁ Ἀβραάμ, ποὺ στὴν ἀρχὴ λυπήθηκε, γιατί θὰ χωριζόταν ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς του καὶ θὰ ἄφηνε τὴν πατρίδα του, ἀμέσως χωρὶς δισταγμὸ ὑπάκουσε στὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ, πῆρε τὴ γυναῖκα του Σάρα, τὸν ἀνεψιὸ τοῦ Λῶτ, τοὺς δούλους καὶ τὰ ποιμνία τους καὶ ἦρθαν στὴ γῆ Χαναάν, ὅπου ἐγκατεστάθησαν.

¶ Ἀβραάμ καὶ Λῶτ.

Ὁ Ἀβραάμ ἀγαποῦσε πολὺ τὸν Λῶτ, καὶ ὁ Λῶτ τὸ θεῖο του τὸν Ἀβραάμ καὶ ὁμοῦ δὲν μποροῦσαν νὰ μένουν πολὺν καιρὸ μαζὶ καὶ οἱ δύο στὸ ἴδιο μέρος, γιατί ἡ γῆ Χαναάν δὲν εἶχε ἀρκετὴ βοσκή γιὰ νὰ θρέψῃ τὰ πρόβατά τους. Γι' αὐτὸ μάλιστα γινόταν ταχτικὰ φιλονικία τῶν βοσκῶν τοῦ Ἀβραάμ, μὲ τοὺς βοσκούς τοῦ Λῶτ. Τότε ὁ Ἀβραάμ λέει στὸν ἀνεψιὸ του: «Ἀγαπητέ μου Λῶτ, δὲν εἶναι καλὸ πρᾶγμα νὰ μαλώνουν κάθε μέρα οἱ βοσκοὶ μας γιὰ τὴν τροφὴ τῶν κοπαδιῶν. Καλύτερα εἶναι νὰ χωρισθοῦμε. Διάλεξε σὺ τὸ μέρος ποὺ προτιμᾷς. Κι ἐγὼ πηγαίνω στὸ ἄλλο». Τότε ὁ Λῶτ βεῖηκε τὴ γνώμη τοῦ θεοῦ του πολὺ σωστὴ καὶ διάλεξε γιὰ τὸν ἑαυτό του τὴν ὁμορφὴν χώρα κοντὰ στὸν Ἰορδάνην ποταμὸ ποὺ ἦταν οἱ πόλεις τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα, ὁ δὲ Ἀβραάμ ἔμεινε μὲ τὴ γυναῖκα του στὴ Χεβρώνα τῆς Χαναάν.

Ὁ Θεὸς καταστρέφει τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα.

Οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων αὐτῶν εἶχαν φύγει τόσο πολὺ ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, πὺν ὁ Θεὸς ἦταν ἀδύνατο πὰ νὰ τοὺς ἀνεχθῆ. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ τοὺς τιμωρήσῃ. Πρωτύτερα ὁμοῦς ἔστειλε δύο ἀγγέλους τοῦ σιὸ Λὼτ καὶ τὸν εἰδοποίησε νὰ φύγῃ ἀμέσως ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο χωρὶς νὰ

Ὁ Λὼτ φεύγει ἀπὸ τὰ Σόδομα.

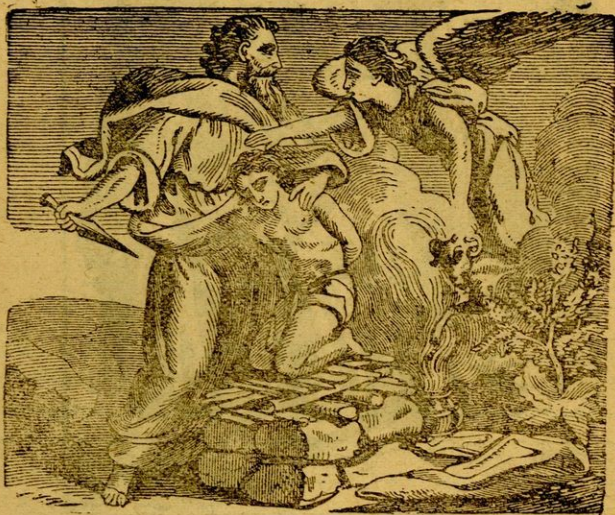
γυρίσῃ πίσω νὰ δῆ τὴν καταστροφὴν πὺν θὰ γίνῃ. Ὅταν ὁ Λὼτ μὲ τὴν οἰκογένειάν του ἔφευγε ἀπ' ἐκεῖ, ἡ γυναῖκα του ἀπὸ περιέργεια γύρισε πίσω νὰ δῆ ἄλλ' ἀμέσως τιμωρήθηκε γιὰ τὴν παρακοή της, καὶ ἔγινε μιὰ στήλη ἀλατιοῦ. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε ρίξει ἀπ' τὸν οὐρανὸν φωτιά καὶ θειάφι καὶ κατάκαψε τὴ χώρα ἐκεῖνη πὺν ἔγινε μιὰ μεγάλη λίμνη, ἡ γνωστὴ ὡς σήμερὰ Νεκρὰ θάλασσα.

Ὁ Ἰσαάκ. Ἡ γέννησή του.

Ὁ Ἀβραάμ δὲν εἶχε παιδιά. Γιὰ τοῦτο, ἂν καὶ εἶχε πολλὰ πλούτη, ἦταν πολὺ λυπημένος. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς τὸν παρηγοροῦσε πῶς θὰ τοῦ χαρίσῃ μιὰ μέρα ἓνα κληρονόμο. Πραγματικὰ στὰ γεράματά του ὁ Ἀβραάμ, ποὺ ἦταν πιά ἑκατὸ χρόνων, ἀπόχτησε ἀπὸ τὴ Σάρα, ποὺ ἦταν ἐνενήντα, ἓνα γιό, τὸν Ἰσαάκ, ὕστερα δὲ ἀπὸ λίγο πέθανε ἡ Σάρα εὐτυχισμένη, ὁ δὲ Ἀβραάμ ἀνέθρεψε τὸ παιδί του σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἔμαθε νὰ ἀγαπᾷ τὸ Θεὸ καὶ νὰ κάνῃ τὸ θέλημά Του.

Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ.

Ὁ Θεὸς θέλησε μιὰ μέρα νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστη τοῦ Ἀβραάμ, γι' αὐτὸ τοῦ εἶπε νὰ πάρῃ τὸ γιό του Ἰσαάκ καὶ νὰ

Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ.

τὸν θυσιάσῃ σ' ἓνα βουνό, ποὺ θὰ τοῦ δείξῃ. Ὁ Ἀβραάμ ἀμέσως ἄκουσε καὶ τὴν ἄλλη μέρα πρωτὶ πρωτὶ σηκώθηκε, ἔσχισε ξύλα γιὰ τὴ θυσία, τὰ φόρτωσε σ' ἓνα ζῶο καὶ ἀφοῦ πῆρε μαζί του δύο δούλους καὶ τὸν Ἰσαάκ ξεκίνησε γιὰ τὸ βουνό, ποὺ τοῦ ἔδειξε ὁ Θεός. Ὅταν φθάσανε κάτω στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ, ἄφησε ἐκεῖ τοὺς δύο δούλους καὶ τὸ ζῶο, τὰ ξύλα ὁμῶς τὰ φόρτωσε στὴ ράχη τοῦ Ἰσαάκ καὶ ἔ-σι ὁ πατέρας

Ἄβραάμ μὲ τὸ γιό του ἀνέβηκαν ἐπάνω στὸ βουνό. Τότε λέει ὁ Ἰσαάκ: «Πατέρα, ἐδῶ εἶναι ἡ φωτιὰ καὶ τὰ ξύλα, ἀλλὰ ποῦ εἶναι τὸ πρόβατο γιὰ τὴ θυσία»: «Ὁ Θεὸς θὰ φροντίσῃ γι' αὐτό», ἀποκρίθηκε ὁ Ἄβραάμ. Ὅταν τέλος ἐφθασαν στὴν κορυφή, ὁ Ἄβραάμ ἔκανε ἀπὸ πέτρες ἓνα θυσιαστήριο καὶ ἔβαλε μέσα τὰ ξύλα, ἔπειτα ἔδεσε τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τοῦ παιδιοῦ του, τὸ ξάπλωσε ἐπάνω στὸ θυσιαστήριο καὶ τράβηξε τὸ μαχαίρι γιὰ νὰ τὸ θυσιάσῃ. Μιὰ φωνὴ ὅμως ἀκούστηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό, πού τοῦ ἔλεγε: «Ἄβραάμ, μὴν πειράξῃς τὸ γιό σου, γιατί εἶδα τὴν πίστη σου». Τότε ὁ Ἄβραάμ γύρισε πίσω καὶ ἐκεῖ κοντὰ βλέπει ἓνα κριάρι, πού τὰ κέρατά του ἦτανε μπλεγμένα στὰ κλαδιά. Τὸ πήρε καὶ τὸ θυσίασε ἀντὶ τοῦ γιοῦ του.

Ἡ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.

Ὅταν ὁ Ἰσαάκ ἐμεγάλωσε, ὁ Ἄβραάμ ἀποφάσισε νὰ τὸν παντρέψῃ. Ἡ κόρη ὅμως, πού θάπαιρνε ὡς γυναίκα τοῦ ὁ Ἰσαάκ, ἔπρεπε νὰ εἶναι θεοφοβούμενη σὰν τὴ Σάρα. Τέτοια ὅμως δὲν βρισκόταν στὴν Χαναάν, γιατί ὅλοι οἱ κάτοικοι ἦτανε κακοί. Γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ βρεθῇ μιὰ καλὴ ἀπὸ τὴν πατρίδα του τὴ Μεσοποταμία. Ἐφώνησε λοιπὸν τὸν πιστό του ὑπηρέτη Ἐλιέζερ πού ἐτοιμάστηκε καὶ ξεκίνησε μὲ δέκα γκαμήλες μὲ πολλὰ ὠραῖα δῶρα γιὰ τὴ νύφη, καὶ ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὲς μέρες ἔφτασε ἔξω ἀπὸ τὴ Χαρράν, ὅπου ἦταν ἓνα πηγάδι. Ἐκεῖ κάθισε γιὰ νὰ ξεκουραστῇ καὶ νὰ ποτίσῃ τὶς γκαμήλες του. Τότε ἔκαμε πρῶτα μιὰ προσευχὴ στὸ Θεό· ἐκείνη ἡ κόρη πού θάρθη στὸ πηγάδι καὶ θὰ τοῦ δώσῃ νὰ πιῇ νερὸ καὶ θὰ ποτίσῃ τὶς γκαμήλες του, νὰ εἶναι ὠρισμένη ἀπὸ τὸ Θεὸ γιὰ γυναίκα τοῦ Ἰσαάκ. Μόλις τελείωσε τὴν προσευχὴ του, νὰ κι ἔρχεται μιὰ ὠραία κόρη μὲ τὴ στάμνα της. Ἦταν ἡ Ρεβέκκα, ἡ κόρη τοῦ Βαθουήλ, τοῦ γιοῦ τοῦ Ναχώρ. Ὁ Ναχώρ καὶ ὁ Ἄβραάμ ἦταν ἀδέρφια. Μόλις τὴν εἶδε ὁ Ἐλιέζερ χάρηκε καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ τοῦ δώσῃ νερό. Ἐκείνη ὅμως μὲ μεγάλη προθυμία ὄχι μόνο ἔδωκε στὸν Ἐλιέζερ νερό, ἀλλὰ ἐπότισε καὶ τὶς γκαμήλες του. Ἀπ' αὐτὸ κατάλαβε ὁ πιστὸς Ἐλιέζερ πὼς βρῆκε τὴ νύφη πού ζητοῦσε. Τῆς ἔδωκε λοιπὸν πολλὰ ὠραῖα δῶρα. Ἐκείνη πολὺ χαρούμενη γύρισε στὸ σπίτι καὶ διηγήθηκε

για τὸν ξένο, ποὺ ἦταν ἔξω στὸ πηγάδι. Ἀμέσως ἔτρεξε ὁ ἀδελφός της Λάβαν καὶ ἔφερε τὸν ξένο σπίτι του, ὅπου

Ὁ Ἐλιέζερ καὶ ἡ Ρεβέκκα.

γνωριστήκανε καλὰ καὶ χαρήκανε γιατί ἄκουσαν γιὰ τὸν Ἀβραάμ, τὸν γιό του τὸν Ἰσαάκ, καθὼς καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Ἐλιέζερ. Ἔμειναν δὲ ὅλοι σύμφωνοι νὰ στεί-

λουν τὴ Ρεβέκκα μὲ τὸν Ἐλιέξερ στὸν Ἰσαὰκ γιὰ νὰ γίνῃ γυναίκα του. Καὶ ἔτσι ὁ Ἐλιέξερ πήρε τὴν κόρη καὶ τὴν ἔφερε στὸν κύριό του Ἀβραάμ, ποὺ τὴν πάντρεψε μὲ τὸν Ἰσαάκ. Ὑστερα δὲ ὁ πατριάρχης Ἀβραάμ ἀφοῦ τοὺς εὐλόγησε πέθανε σὲ ἡλικία 175 χρονῶν.

Ο Ἰακώβ.

Ἡ Ρεβέκκα γέννησε δύο παιδιὰ ἀρσενικά δίδυμα, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ. Ὁ πρῶτος ἔγινε κυνηγός, ὁ δὲ Ἰακώβ ἦταν ἡσυχος καὶ ἔμενε στὸ σπίτι κοντὰ στοὺς γονεῖς του, ποὺ τὸν ἀγαποῦσαν πολὺ, ἀλλὰ πὺ πολὺ ἢ μητέρα του ἢ Ρεβέκκα. Μιὰ μέρα ὁ Ἡσαῦ γύρισε ἀπὸ τὸ κυνήγι πεινασμένος καὶ κουρασμένος· στὸ σπίτι ἦταν ὁ Ἰακώβ, ποὺ μαγείρευε φακὴ. Τότε ὁ Ἡσαῦ τοῦ ζήτησε ἓνα πιάτο φακῆ γιὰ νὰ φάγῃ. Ὁ Ἰακώβ δέχτηκε, ἀλλὰ μὲ τὴ συμφωνία νὰ τοῦ παραχωρήσῃ ὁ Ἡσαῦ τὰ πρωτότοκια, δηλαδὴ τὰ δικαιώματα, ποὺ εἶχε ὡς πρωτότοκος. Ὁ Ἡσαῦ, ποὺ ἦταν καὶ λαίμαργος, τὰ παρεχώρησε καὶ ἔτσι πήρε καὶ ἔφαγε τὴ φακὴ. Πόσο κακὸ πρᾶγμα εἶναι ἡ λαιμαργία!

Ο Ἰακώβ παίρνει τὴν εὐλογία τοῦ Ἰσαάκ.

Ὅταν ὁ Ἰσαάκ γέρασε πολὺ καὶ κατάλαβε πὺς θὰ πεθάνῃ, φώναξε τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν ἔστειλε στὸ κυνήγι νὰ τοῦ εἰτοιμάσῃ κανένα ὠραῖο φαγητό, γιὰτὶ ὕστερα ἀπ' αὐτὸ ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ τὴν εὐλογία του. Ὁ Ἡσαῦ ἀμέσως ἔφυγε. Αὐτὸ ὅμως τὸ ἄκουσε ἢ μητέρα, ποὺ ἤθελε νὰ πάρῃ τὴν εὐλογία τοῦ πατέρα ὁ ἀγαπημένος της Ἰακώβ. Γι' αὐτὸ γρήγορα μαγείρευσε δύο κατσικάκια καλὰ καὶ εἰτοίμασε ἐκλεκτὸ φαγητό. Ἐπειτα, ἐπειδὴ ὁ Ἡσαῦ ἦταν πολὺ τριχωτός, ἐνῶ ὁ Ἰακώβ δὲν εἶχε τρίχες, σκέπασε τὸ λαιμὸ καὶ τὰ χέρια τοῦ Ἰακώβ μὲ τὸ μαλλιαρὸ δέρμα τῶν κατσικιῶν καὶ ἔτσι ἔστειλε τὸν Ἰακώβ μέσα στὸν πατέρα του μὲ τὸ φαγητὸ σὰν νὰ ἦταν ὁ Ἡσαῦ. Τότε ὁ Ἰακώβ εἶπε: «Πατέρα σου ἔφερα φαγητὸ νὰ φᾶς. Δόσε μου τὴν εὐλογίαν σου». Ὁ Ἰσαάκ, ποὺ δὲν ἔβλεπε πιά, παραξενεύτηκε γιὰτὶ ἢ φωνὴ ποὺ ἄκουσε, δὲν ἦταν σὰν τὴ φωνὴ τοῦ Ἡσαῦ, γιὰ τοῦτο ζήτησε νὰ τὸν ψάξῃ. Ἀφοῦ δὲ τὸν ἔψαξε εἶπε: «Τὰ χέρια εἶναι τὰ χέρια τοῦ Ἡσαῦ, ἢ δὲ φωνὴ εἶναι τοῦ Ἰακώβ». Ἐφαγε τὸ φαγητό.

πού τοῦφερε καὶ τοῦδωσε τὴν εὐλογία. Σὲ λίγο γύρισε καὶ ὁ Ἡσαῦ, ἐτόιμασε τὸ φαγητὸ καὶ τὸ ἔφερε στὸν πατέρα του.

Ὁ Ἰακώβ ἔφαγε τὸ φαγητὸ πού τοῦφερε καὶ τοῦδωσε τὴν εὐλογία.

Τότε κατάλαβαν καὶ οἱ δυὸ ὅτι ὁ Ἰακώβ τοὺς γέλασε καὶ πῆρε τὴν πρώτη εὐλογία. Γι' αὐτὸ θύμωσε ὁ Ἡσαῦ καὶ

ἤθελε νὰ σκοτώσῃ τὸν Ἰακώβ. Ἀλλὰ ἡ Ρεβέκκα πολὺ γρήγορα ἔστειλε τὸν Ἰακώβ στὸν ἀδελφὸ τῆς Λάβαν στὴ Μεσοποταμία, ἕως οὔτου περάσῃ ὁ θυμὸς τοῦ Ἡσαῦ. Ἔτσι τιμωρήθηκε πρῶτα ἡ λαιμαργία τοῦ Ἡσαῦ. Ἀλλὰ ἐπίσης τιμωρήθηκε καὶ ὁ Ἰακώβ γιὰ τὴν ἀπάτη πού ἔκανε, γιὰτὶ τόσα χρόνια τυραννήθηκε στὰ ξένα καὶ δὲν εἶδε πιά στὴ ζωὴ τὴν ἀγαπημένη του μητέρα. /

Τὸ ὄνειρο τοῦ Ἰακώβ.

Φεύγοντας ὁ Ἰακώβ γιὰ τὴν Μεσοποταμία νυχτώθηκε στὸ δρόμο κι ἀναγκάστηκε νὰ κοιμηθῆ ἔξω. Τότε πῆρε μιὰ πέτρα καὶ τὴν ἔβαλε γιὰ προσκέφαλο καὶ ἀκουμπώντας τὸ κεφάλι του πάνω σ' αὐτὴν ἀποκοιμήθηκε. Στὸν ὕπνο του βλέπει ἓνα ὄνειρο, πὼς μιὰ σκάλα, πού στηριζόταν στὴ γῆ, ἔφτανε ὡς τὸν οὐρανό, σ' αὐτὴ δὲ ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Ἀπάνω στὴν κορυφὴ φάνηκε ὁ Θεός, πού τοῦ μίλησε καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαάκ, αὐτὴ τὴ χώρα θὰ τὴ δώσω σὲ σένα καὶ τοὺς ἀπογόνους σου, πού θὰ τοὺς πληθύνω σὰν τὴν ἄμμο τῆς θάλασσας κι ἀπὸ τὴ γενιά σου θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς». Φοβισμένος ξύπνησε ὁ Ἰακώβ καὶ εἶπε: «ὁ τόπος αὐτὸς ἐδῶ εἶναι σπιτί τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὴ ἡ σκάλα εἶναι ἡ πόρτα τοῦ Οὐρανοῦ!» Τὴν πέτρα πού εἶχε κάμει προσκέφαλό του, τὴν ἔστησε ἐκεῖ γιὰ σημάδι καὶ ὑποσχέθηκε στὸ Θεὸ νὰ χτίσῃ στὸ ἴδιο μέρος ἓνα ναό, ἂν ὁ Θεὸς τὸν βοηθοῦσε νὰ γυρίσῃ πίσω στὴν πατρίδα του. x

Ὁ Ἰακώβ στὴ Μεσοποταμία.

Ἐπιπλέον ἀπὸ ὁδοιπορία πολλῶν ἡμερῶν ἔφτασε τέλος ὁ Ἰακώβ στὴ Μεσοποταμία, ὅπου τὸν δέχτηκε ὁ θεῖος του ὁ Λάβαν. Σ' αὐτὸν ἔμεινε καὶ ἔβροσκε τὰ πρόβατά του, παντρεύτηκε δὲ καὶ τὶς δυὸ θυγατέρες του, τὴ Λεῖα καὶ τὴ Ραχήλ, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἀπόκτησε δώδεκα γιούς: τὸν Ρουβὴμ, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδα, Ἰσάακ, Ζαβουλὼν, Δάν, Νεφθαλείμ, Γάδ, Ἀσήρ, Ἰωσήφ, καὶ Βενιαμίν.

Ὁ Ἰακώβ γυρίζει στὴν πατρίδα του.

Ἐπιπλέον ἀπὸ εἴκοσι χρόνια ὁ Ἰακώβ ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του. Πῆρε λοιπὸν τὶς γυναῖκες του, τὰ

παιδιά του, τούς δούλους του και τὰ κοπάδια του και ξεκίνησε. Στὸ δρόμο συλλογιζόταν μὲ φόβο τὸν ἀδερφό του Ἰσαῦ. Ἄλλ' ἐκεῖνος, πού τοῦ εἶχε περάσει πιά ὁ θυμὸς του, ἅμα ἄκουσε γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Ἰακώβ, ἔτρεξε και τὸν ὑποδέχτηκε, ἔπεσαν ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου και ἐκλαιγαν. Κατόπιν τὸν δέχτηκε και ὁ γέρο Ἰσαὰκ και ἔτσι ἔζησαν μαζί εὐτυχησμένοι. Ὁ Ἰσαὰκ πέθανε σὲ ἡλικία ἑκατὸν ὀγδόντα χρονῶν.

Ἐ Ἰωσήφ. Τὰ δύο ὄνειρά του.

Εἶπαμε πὼς ὁ Ἰακώβ εἶχε δώδεκα παιδιά. Ἀπὸ ὅλα ὅμως αὐτὰ ἀγαποῦσε περισσότερο τὸν Ἰωσήφ, γιατί ἦταν ὁ καλύτερος ἀπὸ ὅλα. Αὐτὸ ὅμως ἔκανε τούς ἄλλους ἀδελφούς νὰ τὸν ζηλεύουν και νὰ τὸν φθονοῦν. Ἄρχισαν ὅμως νὰ τὸν φθονοῦν περισσότερο, ὅταν μιὰ μέρα ὁ Ἰωσήφ τούς διηγήθηκε δύο ὄνειρα, πού εἶδε. «Τὴ νύχτα, εἶπε, ἦμαστέ ὅλοι μαζί στὸ χωράφι και δέναμε δεμάτια. Τότε ἔπεσαν τὰ δικὰ σας δεμάτια μπροστὰ στὸ δικό μου και τὸ προσκύνησαν». Τότε τοῦ εἶπαν αὐτοί: «Μήπως θὰ γίνης βασιλέας μας κι ἐμεῖς θὰ σὲ προσκυνοῦμε;» Τὸ ἄλλο τὸ ὄνειρο τὸ εἶπε μπροστὰ και στὸν πατέρα του: «Εἶδα πὼς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη και ἔντεκα ἄστρα μὲ προσκύνησαν». Γι' αὐτὸ τὸν μάλωσε ὁ Ἰακώβ και τοῦ εἶπε: «Τί ὄνειρο εἶναι αὐτό; μήπως ἐγώ, ἡ μητέρα σου και οἱ ἀδελφοί σου θὰ σὲ προσκυνήσουμε;»

Ἐ Ἡ πώληση τοῦ Ἰωσήφ.

Μιὰ μέρα ἐνῶ οἱ ἀδελφοί βοσκοῦσαν τὰ πρόβατα στὰ χωράφια, ἔστειλε ὁ Ἰακώβ τὸν Ἰωσήφ σ' αὐτούς γιὰ νὰ τούς φέρη φαγητά. Ἄμα ὅμως ἐκεῖνοι τὸν εἶδαν ἀπὸ μακριά, εἶπαν ἀναμεταξύ των: «Νά, ἔρχεται ἐκεῖνος πού βλέπει τὰ ὄνειρα ἄς τὸν σκοτώσωμε και ἄς ρίξωμε τὸ σῶμα του μέσα σ' ἕνα λάκκο». Ὁ Ρουβὴμ ὅμως ἀντιστάθηκε. «Ὁχι, εἶπε, αὐτὸ εἶναι μεγάλο κακό. Δὲν πρέπει νὰ σκοτώσωμε τὸν ἀδερφό μας. Μόνον ἄς τὸν ρίξωμε σ' ἕνα λάκκο». Οἱ ἄλλοι ἀδερφοὶ δέχτηκαν τὴν γνώμη τοῦ Ρουβὴμ και ἔτσι, ἀφοῦ ἦρθε κοντὰ ὁ Ἰωσήφ, τὸν ἔπιασαν και τὸν ἔρριξαν σ' ἕνα βαθὺ λάκκο, ἀφοῦ τοῦ ἔβγαλαν τὸ ὠραῖο του ἐπανωφόρι. Ἐπειτα κάθι-

σαν και ἔτρωγαν ἀπὸ τὰ φαγητά, πὺν τοὺς εἶχε φέρει ὁ Ἰωσήφ. Αὐτὴ τὴν ὥρα περνοῦσαν ἀπὸ ἐκεῖ μερικοὶ ἔμποροι μὲ τὶς γκαμηλές, πὺν πῆγαιναν στὴν Αἴγυπτο. Τότε ὁ Ἰούδας ἔκανε τὴν πρόταση νὰ πουλήσουν τὸν Ἰωσήφ στοὺς ἐμπό-

Οἱ ἀδελφοὶ πωλοῦν τὸν Ἰωσήφ.

ρους. Οἱ ἄλλοι ἀδερφοὶ εἶπαν ναί, καὶ ἔτσι ἔβγαλαν τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸ λάκκο καὶ τὸν παράδωσαν στοὺς ξένους, πὺν σὲ λίγο ξεκίνησαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Γιὰ δικαιολογία οἱ ἀδελφοὶ ἔσφαξαν ἓνα κατσικάκι καὶ μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἔβρασαν τὸ φόρεμα τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἔτσι λερωμένο καὶ σκισμένο τὸ ἔφεραν στὸν πατέρα τους καὶ τοῦ εἶπαν: «Αὐτὸ τὸ βρήκαμε· μήπως εἶναι τοῦ γιοῦ σου;» Ἐκεῖνος τὸ γνῶρισε· «ἀλόιμονο», εἶπε, «κάποιο ἄγριο θηρίο θὰ τὸν ἔφαγε». Ἐκλαψε πολὺ καὶ ἦταν ἀπαρηγόρητος.

Ὁ Ἰωσήφ στὸ σπίτι τοῦ Πετεφρῆ.

Οἱ ἔμποροι, ὅταν ἤρθαν στὴν Αἴγυπτο, πούλησαν τὸν Ἰωσήφ στὸν Πετεφρῆ, τὸν ἀρχιμάγειρο τοῦ Φαραώ, δηλαδὴ τοῦ βασιλιᾶ τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Πετεφρῆς ἀγάπησε τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν ἔκανε ἐπιστάτη τοῦ σπιτιοῦ του. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἦταν ἄτυχος, γιὰτι ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἡ κακὴ γυναῖκα

τοῦ Πετρεφρῆ τὸν κατηγορήσε στὸν ἄντρα της, ἐκεῖνος δὲ χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ἂν εἶναι ἀλήθεια οἱ κατηγορίες τὸν ἔβαλε στὴ φυλακὴ.

Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ.

Ἄλλὰ καὶ ἐδῶ ὁ Ἰωσήφ ξεχώριζε ἀπὸ ὄλους τοὺς φυλακισμένους. Ἡ καλωσύνη του φάνηκε καὶ μέσα στὴ φυλακὴ, ὄλοι τὸν ἀγαποῦσαν. Πολὺ περισσότερο ὁ ἐπιστάτης τῆς φυ-

Ὁ Ἰωσήφ μπροστὰ στὸ Φαραώ.

λακῆς ποὺ τὸν ἔκανε βοηθό του. Μιὰ μέρα συνέβηκε κάτι σπουδαῖο γιὰ τὴν τύχη τοῦ Ἰωσήφ· ἔφεραν καὶ ἔκλεισαν στὴ φυλακὴ δυὸ μεγάλους ἀπὸ τὸ Παλάτι τοῦ Φαραώ, τὸν ἀρχικεραστὴ καὶ τὸ ζαχαροπλάστη. Μὲ αὐτοὺς φυσικὰ γνωρίστηκε ὁ Ἰωσήφ. Ἐνα πρωῖ, ὅταν ἦρθε νὰ τοὺς δῆ, τοὺς βρῆκε πολὺ λυπημένους. Τοὺς ρώτησε τί εἶχαν, ἐκεῖνοι δὲ τοῦ εἶπαν ὅτι εἶδε ὁ καθένας ἓνα ὄνειρο, ποὺ δὲν μπορούσε νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Ὁ Ἰωσήφ ὁμως τοὺς παρακίνησε νὰ τοῦ διηγηθοῦν τὰ ὄνειρά τους, ἴσως νὰ μπορούσε αὐτὸς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ νὰ τὰ ἐξηγήσῃ. Τότε πρῶτος ὁ ἀρχικεραστὴς εἶπε: «Εἶδα ἓνα ἀμπέλι μὲ τρία κλήματα γεμάτα σταφύλια. Ἐκοψα ἀπ' αὐτά, τὰ ἔστιψα σ' ἓνα ποτήρι, ἀπ' αὐτὸ δὲ

ἦπιε ὁ Φαραώ». Ὁ Ἰωσήφ ἀμέσως τὸ ἐξηγεῖ. «Σὲ τρεῖς μέρες», λέει, «θὰ εἶσαι πάλι στὴ θέση σου. Ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ μὴ μὲ λησμονήσης». Τότε ὁ ζαχαροπλάστης διηγήθηκε: «Εἶδα πὼς εἶχα ἐπάνω στὸ κεφάλι μου τρία κάνιστρα, τὸ ἕνα ἐπάνω στὸ ἄλλο, γεμάτα γλυκίσματα καὶ τὰ πουλάκια ἔρχονταν καὶ ἔτρωγαν ἀπ' αὐτά». «Κακὸ τὸ ὄνειρο, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ. Σὲ τρεῖς μέρες θὰ κρεμαστῆς καὶ τὰ πουλιά θὰ τρῶνε τὶς σάρκες σου». Ἡ ἐξήγηση τοῦ Ἰωσήφ βγῆκε σωστή. Σὲ τρεῖς μέρες ὁ ἕνας πῆγε πάλι στὴ θέση του, ἐνῶ ὁ ἄλλος κρεμάστηκε κατὰ διαταγὴ τοῦ Φαραώ. Ὁ ἀρχικεραστῆς ὁμως λησμόνησε τὸν Ἰωσήφ. Ὁ Θεὸς ὁμως ὄχι!

Ἡ δόξα τοῦ Ἰωσήφ.

Ὑστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια εἶδε ὁ Φαραώ δύο ὄνειρα. Τὸ πρῶτο: Ἐνῶ στεκόταν κοντὰ στὸ Νεῖλο, ἕξαφνα βγῆκαν ἀπὸ τὸν ποταμὸ ἐπτὰ παχιῆς ἀγελάδες. Σὲ λίγο βγῆκαν ἄλλες ἐπτὰ, ἀλλὰ ἀδύνατες, καὶ φάγανε τὶς πρῶτες. Τὸ δεύτερο:

Εἶδε πὼς ἀπὸ μιὰ ρίζα φύτρωσαν ἐπτὰ στάχυα παχιά καὶ χοντρά καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ ἄλλα ἐπτὰ ξερά καὶ ἀδύνατα, πὺ ἐπνιξαν τὰ πρῶτα. Τρομαγμένος ξύπνησε ὁ Φαραώ καὶ φώναξε τοὺς πύθ σοφοὺς τῆς Αἰγύπτου νὰ τοῦ ἐξηγήσουν τὰ ὄνειρά του, ἀλλὰ κανένας δὲν μπορούσε. Γι' αὐτὸ ἦταν πολὺ στενοχωρημένος. Τότε σ' αὐτὴ τὴν ταραχὴ θυμήθηκε ὁ ἀρχικεραστῆς του τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ εἶπε στὸ Φαραώ. Ὁ βασιλιάς ἀμέσως διάταξε νὰ φέρουν ἀπὸ τὶς φυλακὲς τὸν νέο. Ὅταν λοιπὸν ὁ Ἰωσήφ παρουσιάστηκε, τοῦ διηγήθηκε ὁ Φαραώ τὰ ὄνειρά του, περιμένοντας τὴν ἐξήγηση. Ἀμέσως τότε ὁ Ἰωσήφ ἀποκρίθηκε: «Οἱ ἐπτὰ παχιῆς ἀγελάδες καὶ τὰ ἐπτὰ παχιά στάχυα φανερώνουν πὼς στὴν Αἴγυπτο θὰ εἶναι ἐπτὰ χρόνια μεγάλη εὐτυχία σὲ γεννήματα καὶ σὲ ὄλα τὰ ἄλλα. Πάλι, οἱ ἐπτὰ ἰσχνῆς ἀγελάδες καὶ τὰ ἐπτὰ ἀδύνατα στάχυα φανερώνουν δυστυχία, πείνα. Γι' αὐτὸ, βασιλιά μου, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, πρέπει νὰ βάλῃς ἕναν ἐπιστάτη τώρα πὺ ἔρχονται τὰ εὐτυχισμένα χρόνια γιὰ νὰ φροντίσῃ καὶ μαζέψῃ σὲ ἀποθῆκες ἀρκετὸ σιτάρι καὶ ἀπὸ ἄλλα γεννήματα γιὰ νὰ μὴ πεινάσουν οἱ ἄνθρωποι, ὅταν θαρθοῦν τὰ χρόνια τῆς δυστυχίας».

Χαρούμενος ὁ Φαραώ ἀπὸ τὴν ἐξήγηση τῶν ὀνείρων του

διώρισε τὸν Ἰωσήφ δεύτερο βασιλιά τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐπιστάτῃ γιὰ ὅλα τὰ σιτάρια καὶ τὶς τροφές. Ὁ Ἰωσήφ στὰ εὐτυχησμένα χρόνια διάταξε νὰ χτίσουν σὲ πολλές πόλεις τῆς Αἰγύπτου μεγάλες ἀποθῆκες ποὺ τὶς γέμιζε σιτάρι. Γι' αὐτό, ὅταν ἦρθε ἀργότερα ἡ πείνα καὶ ἡ δυστυχία μόνο στὴν Αἴγυπτο δὲν εἶχαν οἱ ἄνθρωποι στέρηση. Καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη ἔρχονταν στὸν Ἰωσήφ γιὰ νὰ ἀγοράσουν σιτάρι.

Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔρχονται στὴν Αἴγυπτο.

Καὶ στὴ Χαναὰν ἦταν ἐπίσης πείνα καὶ δυστυχία. Ὅταν λοιπὸν ἄκουσε ὁ Ἰακώβ πὼς στὴν Αἴγυπτο πουλιέται σιτάρι, ἀμέσως ἔστειλε τὰ δέκα παιδιά του μὲ χρήματα γιὰ ν' ἀγοράσουν. Ὅταν ἔφθασαν ἐκεῖ πρῶτα παρουσιάστηκαν στὸν Ἰωσήφ, καὶ γονάτισαν μπροστά του. Ποῦ νὰ φανταστοῦν πὼς προσκυνοῦσαν τὸν ἀδελφὸ τους! Ἐκεῖνος ἀμέσως πρὸς ἐγνώρισε, ἀλλὰ δὲ φανερώθηκε σ' αὐτούς, μόνον ἄρχισε νὰ τοὺς ρωτᾷ ποιὰ εἶναι ἡ πατρίδα τους καὶ γιατί ἦρθαν στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπάντησαν ἀπὸ ποῦ εἶναι καὶ γιατί ἦρθαν καὶ τοῦ διηγῆθηκαν γιὰ τὴν οἰκογένειά τους. «Ὅχι, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, σεῖς δὲν ἦρθατε γιὰ σιτάρι, ὅπως λέτε, ἀλλὰ σᾶς ἔστειλε ὁ βασιλιάς σας νὰ δῆτε ἐδῶ τί στρατὸ ἔχομε· εἶστε κατάσκοποι!» Ἀμέσως δὲ ἔδωσε διαταγὴ νὰ τοὺς βάλουν στὴ φυλακὴ. Σὲ τρεῖς μέρες ἦρθε ὁ ἴδιος καὶ τοὺς ἔβγαλε ἀπὸ τὴ φυλακὴ. «Πηγαίνετε, εἶπε, στὴν πατρίδα σας μὲ τὸ σιτάρι μόνον οἱ ἐννιά ἀπὸ σᾶς· ὁ ἓνας θὰ μείνῃ ἐδῶ ὥσπου νὰ μοῦ φέρετε καὶ τὸ μικρότερο ἀδελφό, γιατί μόνο ἔτσι θὰ πιστέψω πὼς δὲν εἶστε κατάσκοποι». Ἐκεῖνοι τότε ἔλεγαν ἀναμεταξύ των: «Αὐτὰ τὰ παθαίνομε, γιατί φανήκαμε σκληροὶ καὶ κακοὶ στὸν ἀδελφὸ μας, ποὺ τὸν πουλήσαμε στοὺς ἐμπόρους. Πόσο ἄκαρδοι ἦμαστε, ὅταν ἔκλαιγε τόσο σπαραχτικὰ».

Ὁ Ἰωσήφ συγκινήθηκε πολὺ ποὺ ἄκουσε τὴ μετάνοια τῶν ἀδελφῶν του. Πῆγε λοιπὸν σ' ἄλλο δωμάτιο καὶ ἔκλαψε. Ὅστερα ἐκράτησε τὸ Συμεὼν στὴ φυλακὴ, ἐνῶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἄφησε νὰ πᾶνε στὴν πατρίδα τους. Διάταξε ὁμως τοὺς ὑπηρετές του νὰ βάλουν κρυφὰ στὸ σάκκο τοῦ καθενὸς μέσα στὸ σιτάρι καὶ τὰ χρήματα, ποὺ πλήρωναν, καὶ νὰ τοὺς δώσουν τροφές γιὰ τὸ δρόμο. Ὅταν ἔφθασαν στὴ Χαναὰν

καὶ ἄνοιξαν τοὺς σάκκους τοὺς βρῆκαν ὅλα τὰ χρήματα μέσα καὶ τρόμαξαν. Ὑστερα διηγήθησαν ὅλα στὸν πατέρα τους. Τότε ὁ Ἰακώβ ἄρχισε νὰ κλαίη, γιὰτὶ φοβόταν, πὼς θὰ χάσῃ καὶ τὸ Βενιαμίν.

**Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔρχονται γιὰ δεύτερη φορὰ
στὴν Αἴγυπτο.**

Πέρασε πάλι ἀρκετὸς καιρὸς· τὸ σιτάρι σώθηκε καὶ ὁ Ἰακώβ εἶπε στὰ παιδιά του νὰ πᾶνε πάλι στὴν Αἴγυπτο, ἀλλὰ χωρὶς τὸ Βενιαμίν. Ἐκεῖνοι ὅμως ἀποκρίθησαν πὼς αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο, γιὰτὶ εἶχαν ὑποσχεθῆ στὸν ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου νὰ φέρουν μαζί τὸν ἀδελφὸ τους. Ἔτσι ἀναγκάστηκε ὁ Ἰακώβ νὰ δώσῃ καὶ τὸ μικρὸ ἀδελφὸ μαζί. Ἦρθαν λοιπὸν στὴν Αἴγυπτο, παρουσιάστηκαν στὸν Ἰωσήφ καὶ ἀφοῦ τὸν προσκύνησαν, τοῦ ἔδωσαν καὶ τὰ χρήματα ποὺ εἶχαν βρῆ στουὺς σάκκους τους. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν τὰ δέχτηκε. Ἀμα ὅμως εἶδε τὸ Βενιαμίν, δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὴ συγκίνησή του, κλείστηκε στὴν κάμαρά του καὶ ἔκλαψε. Ὑστερα ἔδωσε διαταγὴ στοὺς ὑπηρέτες του νὰ στρώσουν τὸ τραπέζι καὶ κάλεσε τοὺς ἀδελφούς του καὶ τὸ Συμεὼν ἀπὸ τὴ φυλακὴ νὰ φᾶνε μαζί. Στὸ Βενιαμίν ὅμως εἶπε νὰ βάλουν πέντε φορὲς περισσότερο φαγητό.

Μετὰ τὸ φαγητὸ φώναξε ὁ Ἰωσήφ κρυφὰ τοὺς ὑπηρέτες του καὶ τοὺς εἶπε νὰ βάλουν πάλι μέσα στοὺς γεμάτους ἀπὸ σιτάρι σάκκους τὰ χρήματα ποὺ θὰ πληρώσουν, στὸ σάκκο ὅμως τοῦ Βενιαμίν νὰ βάλουν καὶ τὸ ἀσημένιο του ποτήρι. Ὅταν λοιπὸν φύγανε καὶ βρίσκονταν στὸ δρόμο, ἔτρεξαν ἀπὸ πίσω τους οἱ ὑπηρέτες τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοὺς σταμάτησαν, γιὰτὶ εἶχαν κλέψει, ὅπως ἔλεγαν, τὸ ἀσημένιο ποτήρι τοῦ κυρίου τους. Ἐκεῖνοι βέβαιοι γιὰ τὴν ἀθωότητά τους εἶπαν: «Σὲ ὁποιοῦ τὸ σακκὶ βρεθῆ δεχόμεστε νὰ σκοτωθῆ, ἐμεῖς δὲ οἱ ἄλλοι νὰ μείνωμε σκλάβοι τοῦ κυρίου σας». Ἄνοιξαν λοιπὸν τὰ σακκιά τους καὶ φανταστῆτε τὴν τρομὰρα τους, ὅταν τὸ ποτήρι βρέθηκε στὸ σακκὶ τοῦ Βενιαμίν. Τοὺς γύρισαν λοιπὸν πίσω καὶ τοὺς ἔφεραν μπροστὰ στὸν Ἰωσήφ, ἐνῶ ὅλοι ἔτρεμαν ἀπὸ τὸ φόβο τους. Καὶ ὅταν ὁ Ἰωσήφ εἶπε πὼς θὰ κρατήσῃ μόνο τὸν κλέφτη Βενιαμίν γιὰ δούλο του, τοὺς δὲ ἄλλους θὰ ἀφήσῃ νὰ πᾶνε στὴν πατρίδα τους, αὐτοὶ σκίζουσαν ἀπὸ τὸ κακό τους τὰ ρούχα ποὺ φοροῦσαν,

ἐνῶ ὁ Ἰούδας παρακαλεῖ νὰ μείνη αὐτὸς στὴ θέση τοῦ Βενιαμίν, γιατί ἂν ἐπιστρέψουν χωρὶς τὸ Βενιαμίν στὸν πατέρα τους, αὐτὸς θὰ πεθάνη. Τότε ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ ἐδιώξε τοὺς ὑπηρέτες του, μὲ δάκρυα στὰ μάτια εἶπε: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδερφός σας Ἰωσήφ. Μὴ φοβᾶστε, σᾶς συγχωρῶ ὅλους γιὰ τὸ κακὸ ποὺ κάνατε». Εἶπε αὐτὰ καὶ ἄλλα καὶ ὕστερα τοὺς ἀγκάλιασε καὶ τοὺς ἐφίλησε, ὕστερα δὲ τοὺς ἔστειλε γρήγορα νὰ πᾶνε στὴ Χαναὰν νὰ φέρουν τὸν πατέρα τους καὶ τὶς οἰκογένειές τους γιὰ νὰ μείνουν πιά στὴν Αἴγυπτο, γιατί ἡ πεῖνα θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀκόμα πέντε χρόνια. Ἔτσι οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ μὲ πολλὰ δῶρα καὶ μὲ πολλή χαρὰ γύρισαν στὴν πατρίδα.

* Ὁ Ἰακώβ στὴν Αἴγυπτο.

Ὅταν ἄκουσε ὁ Ἰακώβ πὼς ζῆ ὁ Ἰωσήφ, στὴν ἀρχὴ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ πιστέψῃ, ἀφοῦ ὅμως εἶδε τὰ δῶρα τοῦ γιοῦ του πίστεψε καὶ ἔτσι ξεκίνησαν ὅλοι μαζί μὲ τὶς οἰκογένειες καὶ τὰ κοπάδια τους γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ἄμα ὁ Ἰωσήφ ἔμαθε ὅτι ἔρχεται ὁ πατέρας του, βγήκε καὶ τὸν ὑποδέχτηκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Ἡ συγκίνηση τοῦ πατέρα καὶ τοῦ γιοῦ ἦταν ἀπερίγραπτη, διὰν ὁ ἕνας εἶδε τὸν ἄλλο ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια χωρισμοῦ. Ἐκλαιαν καὶ οἱ δυὸ ἀπὸ τὴ χαρὰ καὶ τὴ συγκίνησή τους. Ἐπειτα ὁ Ἰωσήφ παρουσίασε τὸν Ἰακώβ καὶ τοὺς ἀδελφούς του στὸ Φαραώ. Αὐτὸς χάρηκε πολὺ καὶ τοὺς χάρισε μεγάλη καὶ εὐφορη χώρα γιὰ νὰ κατοικήσουν. Ἐκεῖ ἔζησε ὁ γέρο Ἰακώβ δέκα ἑπτὰ χρόνια. Ὅταν πέθανε, τὸν ἔθαψαν τὰ παιδιὰ του στὴ Χαναὰν μέσα στὸν τάφο τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία ποὺ εἶχε δώσει. Τέλος ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια πέθανε ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ πρωτίτερα τοῦ ὑποσχέθηκαν οἱ ἀδελφοὶ του, πὼς καὶ τὸ δικό του σῶμα θὰ τὸ πῆγαιναν νὰ τὸ θάψουν στὸν ἴδιο τάφο, ὅπου ἦτανε θαμμένος ὁ Ἰακώβ.

Ἡ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΩΥΣΗ

Τὰ βᾶσανα τῶν Ἰσραηλιτῶν στὴν Αἴγυπτο.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ καὶ τῶν παιδιῶν του, (οἱ Ἰσραηλίτες, ἀπὸ τὸν Ἰακώβ, ποὺ λεγόταν καὶ Ἰσραήλ) ἀρχισαν

λίγο λίγο νὰ πληθαίνουν, νὰ γίνωνται ἕνας μέγας λαός. Αὐτὸ ἔφερε σὲ μεγάλη στενοχώρια τοὺς Αἰγυπτίους ποὺ φοβοῦνταν μὴ πάθουν καμμιά μέρα κανένα μεγάλο κακὸ ἀπ' αὐτούς. Πολὺ περισσότερο εἶχαν αὐτὸ τὸ φόβο οἱ Φαραῶ (οἱ βασιλιάδες τῆς Αἰγύπτου) μήπως ἀπὸ καμμιά ἐπανάσταση τῶν Ἰσραηλιτῶν χάσουν τὸ θρόνο τους, γι' αὐτὸ ζητοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ βροῦν ἕνα μέσο γιὰ νὰ τοὺς λιγοστέψουν. Μάλιστα ἕνας σκληρὸς Φαραῶ τότε ἐμηχανεύτηκε νὰ τοὺς βασανίζη μὲ βαρεῖες δουλειές, ποὺ τοὺς ἔβαλε νὰ κάνουν, νὰ κτίζουν παλάτια καὶ πολιτεῖες ἀπὸ τὸ πρωτὶ ὡς τὸ βράδυ χωρὶς νὰ ξεκουράζωνται, γιὰτὶ κοντὰ τοὺς ἦταν ἐπιστάτες Αἰγύπτιοι μὲ τὰ μαστίγια στὸ χέρι γιὰ νὰ χτυποῦν ἀλύπητα ἐκεῖνον, ποὺ σταματοῦσε λιγάκι γιὰ ν' ἀνασάνη. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὴ ἡ τυραννία δὲν ὠφέλησε καὶ πολὺ, ὁ Φαραῶ ἔκαμε κάτι ἄλλο. Πρόσταξε νὰ ρίχνουν ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν ποὺ γεννιοῦνται στὸ Νεῖλο ποταμό!

Ἡ γέννηση τοῦ Μωϋσῆ.

Σ' ἐκεῖνα τὰ μαῦρα καὶ δύστυχα χρόνια μιὰ Ἰσραηλίτισσα γέννησε ἕνα πολὺ ὁμορφο ἀγοράκι, καὶ γιὰ νὰ μὴ τῆς τὸ πάρουν καὶ τὸ πνίξουν στὸν ποταμό, τὸ ἔκρυβε στὸ σπίτι της τρεῖς μῆνες. Περισσότερο δὲν μποροῦσε νὰ τὸ κρύψη, γιὰτὶ τὸ παιδί μεγάλωνε καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζη, ἀλοῖμονο δὲ ἂν οἱ Αἰγύπτιοι μιὰ μέρα βρῖσκανε τὸ παιδί. Θὰ σκοτώνανε καὶ τὴ μητέρα. Γι' αὐτὸ ἔφτιασε ἕνα καλάθι, τὸ ἄλειψε ἀπ' ἔξω μὲ πίσσα, ἔβαλε μέσα σ' αὐτὸ τὸ παιδάκι της καὶ ἔτσι τὸ ἔβαλε νὰ πλέη ἐπάνω στὸ νερὸ κοντὰ στὴν ὄχθη τοῦ Νεῖλου, ἀνάμεσα σὲ ψηλὰ καλάμια, ἐκεῖ ὅπου συνήθιζε νὰ κάνη τὸ λουτρό της ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ. Ἐπειτα κρύφθηκε πίσω ἀπὸ κάτι θάμνους ἢ ἀδελφή του καὶ περίμενε νὰ δῆ τί θὰ ἀπογίνη τὸ μικρό.

Ἡ βασιλοπούλα σώζει τὸ Μωϋσῆ.

Σὲ λίγο ἦρθε ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ μὲ τὶς δοῦλες της γιὰ νὰ λουστῆ. Μόλις εἶδε τὸ καλάθι διάταξε μιὰ ἀπ' αὐτὲς νὰ τῆς τὸ φέρη. Ἄμα τὸ ἄνοιξε, εἶδε τὸ ὁμορφο παιδάκι ποὺ ἔκλαιε, τὸ συμπόνεσε καὶ εἶπε: «Θὰ εἶναι βέβαια καμμιάς Ἰσραηλίτισσας». Ἀμέσως πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ τὸ κάμη

δικό της και να τὸ ἀναθρέψῃ στὸ παλάτι της. Τότε ἀκριβῶς τὴν πλησιάζει ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μωϋσῆ και τὴν ρωτᾷ ἂν θέλῃ καμμιά παραμάνα γιὰ τὸ βρέφος. Ἡ βασιλοπούλα εἶπε: «ναί», και ἔτσι σὲ λίγο βρισκόταν ὁ Μωϋσῆς πάλι στὴν ἀγκαλιὰ

Ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ και ὁ Μωϋσῆς.

τῆς μάνας του, ποὺ κατὰ προσταγὴ τῆς κόρης τοῦ Φαραῶ τὸ πήρε στὸ σπίτι της ὥσπου νὰ μεγαλώσῃ λιγάκι. Ὑστερα ἀπὸ τρία χρόνια τόφερε στὸ παλάτι και τὸ παράδωσε στὴ νέα του μητέρα, τὴ βασιλοπούλα. Ἐκεῖ μεγάλωσε και ἔμαθε κοντὰ σὲ σοφοὺς δασκάλους τὴ γλῶσσα και τὴ σοφία τῶν Αἰγυπτίων και ἔγινε κι αὐτὸς πολὺ σοφὸς ἄνθρωπος.

Ἐὸ Μωϋσῆς φεύγει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Ὅταν ὁ Μωϋσῆς ἔγινε ἄντρας, ἔμαθε πὼς ἦταν κι αὐτὸς Ἰσραηλίτης, γι' αὐτὸ τοὺς ἀγαποῦσε. Ὅταν δὲ εἶδε και

τὰ βάσανα πού ὑπόφεραν, λυπόταν πολὺ καὶ ζητοῦσε πάντοτε τὴν εὐκαιρία νὰ τοὺς βοηθῇ. Μιὰ μέρα εἶδε σ' ἓνα μέρος ἓναν Αἰγύπτιο πού ἔδεχνε ἓνα Ἰσραηλίτη μπῆκε ἀμέσως στὴ μέση γιὰ νὰ τοὺς χωρίσῃ, ἀναγκάστηκε ὁμως νὰ σκοτώσῃ τὸν Αἰγύπτιο, γιὰ τὸ ἐνατιώθηκε. Αὐτὸ ὁμως διαδόθηκε τόσο, ὥσπου τόμαθε κι ὁ Φαραώ. Τότε ὁ Μωϋσῆς, ἀποφεύγοντας τὸ θυμὸ καὶ τὴν τιμωρία τοῦ Φαραώ, ἔφυγε ἀμέσως κρυφὰ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ πῆγε στὴ χώρα Μαδιάμ, ἀντικρὺ ἀπὸ τὴ Σιναϊκὴ χερσόνησο, ὅπου παντρεύτηκε τὴ Σεπφώρα, τὴ θυγατέρα ἑνὸς ἱερέα, τοῦ Ἰοθόρ. Ἀπὸ τότε, σὲ ἡλικία 40 χρονῶν, ἔβροσκε τὰ πρόβατα τοῦ πεθεροῦ του στὴν ἔρημο. Πέρασαν ἀκόμη 40 χρόνια, δὲν πέρασαν ὁμως καὶ τὰ βάσανα τῶν Ἰσραηλιτῶν· αὐτὰ εἶχαν μεγαλώσει, γι' αὐτὸ μέσα στὴν τυραννία καὶ τὰ βασανιστήρια καὶ τίς πολὺ βαρεῖες δουλειὲς ἐφώναζαν τὸ Θεὸ καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς γλιτώσῃ ἀπὸ τὴ δυστυχία τους. Ὁ Θεὸς τέλος ἀποφάσισε τὴ σωτηρία τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ διάλεξε τὸ Μωϋσῆ.

Ὁ Θεὸς καλεῖ τὸν Μωϋσῆ.

Μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ Μωϋσῆς βρισκόταν μὲ τὰ πρόβατα στὸ βουνὸ τὸ Χωρήβ, εἶδε μιὰ βατομουριά πού ἔβγαζε φλόγες.

Ὁ Μωϋσῆς μπροστὰ στὴ βάτο.

Τὸ περίεργο ὁμως ἦταν πὼς δὲν καιγόταν. Ἐνῶ λοιπὸν ἀπὸ περιέργεια πῆγε κοντὰ γιὰ νὰ δῇ τί τρέχει, ἄκουσε μιὰ φωνὴ

ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴ βάτο, πὸν τοῦ ἔλεγε: «Μωϋσῆ! μὴν ἔρχεσαι πιδ κοντά· βγάλε τὰ σαντάλια σου, γιατί ὁ τόπος πὸν πατᾶς εἶναι ἱερός· ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων σου Ἄβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Εἶδα τί ὑποφέρει ὁ λαὸς μου στὴν Αἴγυπτο κι ἀποφάσισα νὰ τὸν σώσω. Γι' αὐτὸ θὰ σὲ στείλω στὸ Φαραώ καὶ νὰ τοῦ πῆς ν' ἀφήση τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ πᾶνε στὴ γῆ Χαναάν, ἐσὺ δὲ θὰ εἶσαι ὁ ὁδηγός τους».

Μπορεῖ νὰ φαντασθῆ κανένας τὸ φόβο τοῦ Μωϋσῆ, ὅταν ἄκουσε τὴ φωνή καὶ τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ. Στὴν ἀρχὴ ζητοῦσε ν' ἀποφύγη τὸ δύσκολο αὐτὸ ἔργο καὶ εἶπε: «Κύριε, εἶμαι βραδύγλωσσος». Ἄλλ' ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε ἓνα καλὸ βοηθό, τὸν ἀδελφὸ του Ἀαρών, πὸν μποροῦσε νὰ μιλά πολὺ καλά. Κι ἔτσι ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ πρῶτα ὠδήγησε τὰ πρόβατα στὸν πεθερό του καὶ τὸν ἀποχαιρέτησε γιὰ πάντα, πῆρε τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιὰ του καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Στὸ δρόμο βρῆκε καὶ τὸν Ἀαρών καὶ τὸν πῆρε κι αὐτὸν μαζί του. x

Μπροστὰ στὸ Φαραώ. Οἱ πληγές.

Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρών παρουσιάστηκαν στὸ Φαραώ καὶ τοῦ εἶπαν τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ ν' ἀφήση τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Ἄλλ' ὁ Φαραώ θύμωσε, τοὺς ἔβρισε καὶ τέλος τοὺς ἔδιωξε. Διάταξε μάλιστα νὰ βασανίζουν πιδ πολὺ τοὺς Ἰσραηλίτες. Τότε ὁ Θεὸς ἔστειλε ὡς τιμωρία δέκα μεγάλα κακά, πὸν λέγονται **πληγές**. Πρῶτα τὸ νερὸ τοῦ Νεῖλου γίνηκε σὰν αἷμα, ὕστερα ἡ Αἴγυπτος γέμισε ἀπὸ βατράχια. Ἔπειτα γιὰ τρεῖς ἡμέρες ἔπεσε βαθὺ σκοτάδι καὶ ἄλλα. Ἡ τελευταία πληγὴ ἦταν ἡ πιδ σκληρή, πρὶν ὁμως τὴν στείλῃ ὁ Θεός, ὁ Μωϋσῆς προετοίμασε τοὺς Ἰσραηλίτες. Τοὺς εἶπε νὰ σφάξῃ ὁ κάθε οἰκογενειάρχης ἓνα ἀρνὶ ἐνὸς χρόνου, νὰ τὸ ψῆσῃ καὶ νὰ τὸ φάγουν ὅλοι σὲ κάθε σπίτι μὲ ἄζυμο ψωμί, δηλαδὴ χωρὶς προζύμι. Νὰ μὴν κοιμηθῆ δὲ τὴ νύχτα ἐκεῖνη κανένας, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἔτοιμοι γιὰ τὴν ἀναχώρηση. Μὲ τὸ αἷμα δὲ τοῦ ἀρνιοῦ ἔπρεπε ἐκεῖνο τὸ βράδυ νὰ βάψουν τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους. Ὅπως εἶπε ὁ Μωϋσῆς ἔτσι καὶ γίνηκε. Τότε κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὁ Ἄγγελος τοῦ Κυρίου ἐσκότωσε ὅλα τὰ πρωτότοκα παιδιὰ τῶν Αἰγυπτίων. Τὰ παιδιὰ ὁμως

τῶν Ἰσραηλιτῶν τὰ προφύλαγε ἢ βαμμένη μετὰ τὸ αἷμα πόρτα. Γιατὶ ὁ ἄγγελος δὲν ἔμπαινε μέσα σὲ τέτοια σπίτια.

Οἱ Ἰσραηλίτες φεύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Ἄμα λοιπὸν ὁ Φαραὼ εἶδε τὸ κακό, πὺ εἶχε γίνει μετὰ τὴν τελευταία αὐτῆ πληγῆ, γεμάτος φόβος καὶ τρόμος φώναξε ἀμέσως τὸν Μωϋσῆ καὶ τοῦ εἶπε νὰ πάρη τὸ λαὸ του καὶ νὰ φύγη ἀμέσως ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖνοι χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸ, φύγανε ἀμέσως καὶ πῆραν μαζί τους ὅλες τὶς ἀποσκευὲς καθὼς καὶ τὰ κόκκαλα τοῦ Ἰωσήφ. Ἦταν δὲ ἑξακόσιες χιλιάδες ἄντρες, χωρὶς τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά. Ὁ Φαραὼ ὁμως ἀφοῦ ἔφυγαν οἱ Ἰσραηλίτες, πολὺ γρήγορα μετάνιωσε πὺ ἔδωσε τὴν ἄδεια, καὶ ἀμέσως τὴν ἄλλη μέρα ἔστειλε στρατὸ γιὰ νὰ τοὺς γυρίσῃ πίσω. Τοὺς ἔφθασαν κοντὰ στὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα, πὺ οἱ Ἰσραηλίτες δὲν μποροῦσαν νὰ τὴν περάσουν. Ἄλλ' ὁ Μωϋσῆς τότε, σύμφωνα μετὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, σήκωσε τὸ ραβδί του, τὸ ἔπλωσε πρὸς τὴν θάλασσα καὶ ἀμέσως τὰ νερὰ ἀποτραβήχτηκαν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ ἔτσι γίνηκε στεριά στὴ μέση ἀπ' ὅπου πέρασαν οἱ Ἰσραηλίτες καὶ ἔφθασαν στὸ ἀπέναντι μέρος. Οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς ἀκολουθοῦσαν ἀπὸ πίσω καὶ μέσα στὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα. Ἀλλὰ μόλις οἱ τελευταῖοι Ἰσραηλίτες εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ, ὁ Μωϋσῆς πάλι σήκωσε τὸ ραβδί του καὶ τὰ νερὰ γύρισαν στὴ θέσιν τους, οἱ δὲ στρατιῶτες τοῦ Φαραὼ πνίγηκαν. Τότε ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ λαὸς εὐχαρίστησαν τὸ Θεὸ πὺ τοὺς ἔσωσε.

Τὸ μάννα.

Ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα ὁ Μωϋσῆς ὠδήγησε τοὺς Ἰσραηλίτες σὲ μιὰ ἔρημο, ὅπου τοὺς σώθηκαν οἱ τροφές, γι' αὐτὸ παραπονέθηκαν στὸ Μωϋσῆ, πολλοὶ δὲ ζητοῦσαν νὰ γυρίσουν πάλι στὴν Αἴγυπτο, ὅπου εἶχαν τοῦλάχιστο ἀρκετὴ τροφή. Τότε ὁ Θεὸς εἶπε στὸ Μωϋσῆ: «Νὰ πῆς στους Ἰσραηλίτες πὺς αὐτὸ τὸ βράδυ θὰ ἔχουν κρέας καὶ αὔριο τὸ πρωὶ θὰ ἔχουν ψωμί». Καὶ πράγματι ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἔπεσαν σωρὸς τὰ ὀρτύκια, πὺ τάπιασαν καὶ τὰ ἔφαγαν ψημένα. Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα τὸ πρωὶ ἡ γῆ ἦταν χιονισμένη ἀπὸ κάτι σπειράκια πὺ μοιάζανε τὸ ρίζι. Τὰ μάζεψαν καὶ

τὰ δοκίμασαν. Ἦταν μιὰ πολὺ γλυκιὰ καὶ εὐχάριστη τροφή, πού τὴν ὀνόμαζαν μάννα. Κάθε πρωὶ ἔροινγε ὁ Θεὸς τὸ μάννα καὶ τὸ μάζευαν γιὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη μόνο. Τὴν Παρασκευὴ ὁμοῦς ἐμάζευαν καὶ γιὰ τὸ Σάββατο, πού ἦταν ἡμέρα ἀργίας καὶ δὲν εἶχαν τὴν ἄδεια νὰ ἐργάζωνται.

Οἱ δέκα ἐντολές.

Ἦστερα ἀπὸ τρεῖς μῆνες ἔφτασαν οἱ Ἰσραηλίτες στὸ βουνὸ Σινά, ὅπου ὁ Θεὸς θέλησε νὰ τοὺς δώσῃ τὸ νόμο Του, πού ἔπρεπε νὰ φυλάγουν, ἂν ἤθελαν νὰ τοὺς ἀγαπᾶ

Ὁ Μωϋσῆς φέρνει στοὺς Ἑβραίους τὶς 10 ἐντολές.

καὶ νὰ τοὺς προστατεύῃ. Γι' αὐτὸ τρεῖς ἡμέρες πρωύτερα ἐνήστεψαν καὶ καθαρίστηκαν. Τὴν τρίτη ἡμέρα ἄρχισαν νὰ πέφτουν ἀστραπὲς καὶ βροντὲς ἐπάνω στὸ βουνό, ἐνῶ τὴν κορυφή του εἶχε σκεπάσει ἕνα σύννεφο πολὺ πυκνό. Ὁ λαὸς πού εἶχε μαζευτῆ στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ ἄρχισε νὰ τρέμῃ ἀπὸ τὸ φόβο του, ὁ Μωϋσῆς ὁμοῦς ἀνέβηκε ἐπάνω στὴν κορυφή, ὅπου ἔμεινε 40 μέρες μπροστὰ στὸ Θεό. Ἀπ' ἐκεῖ κατέβηκε κρατῶντας δυὸ λίθινες πλάκες μὲ τὶς δέκα ἐντο-

λές. Ἄπ' αὐτὲς οἱ 4 πρῶτες ἦταν γραμμένες ἐπάνω στὴν πρώτη πλάκα, οἱ δὲ ἄλλες ἕξη στὴ δευτέρῃ.

Οἱ δέκα ἐντολὲς εἶναι αὐτές:

1) Ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεὸς σας. Δὲν πρέπει νὰ ἔχετε ἄλλους θεούς.

2) Δὲν πρέπει νὰ προσκυνᾶτε καὶ νὰ λατρεύετε τὰ εἶδωλα.

3) Νὰ μὴ πιάνετε στὸ στόμα σας τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ γιὰ τιποτένια πράγματα. Νὰ μὴν ὀρκίζεσθε χωρὶς λόγο.

4) Νὰ φυλάτε καὶ νὰ τιμᾶτε τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου.

5) Νὰ τιμᾶτε τοὺς γονεῖς σας.

6) Νὰ μὴ σκοτιώνετε.

7) Νὰ μὴ προσβάλλετε τὴν τιμὴ τοῦ ἄλλου.

8) Νὰ μὴν κλέβετε.

9) Νὰ μὴν παίρνετε ψεύτικο ὄρκο γιὰ νὰ βλάψετε τὸν ἄλλο.

10) Νὰ μὴ ἐπιθυμῆτε τὰ ξένα πράγματα.

Ὁ ναὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ἐπειδὴ οἱ Ἰσραηλίτες ὅλο προχωροῦσαν καὶ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ ἔχουν ἓνα ναὸ χτισμένο, ὅπως ἐμεῖς, γι' αὐτὸ ὁ Μωϋσῆς διάταξε καὶ ἔφτιασαν ἓνα προσωρινὸ ναὸ ξύλινο. Αὐτὸν μποροῦσαν νὰ τὸν μεταφέρουν καὶ νὰ τὸν στήσουν, ὅπου σταματοῦσαν γιὰ νὰ ἀναπαυθοῦν. Αὐτὸ τὸν ναὸ τὸν ἔλεγαν **Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου**. Ἐπίσης ἔφτιασαν ἓνα κιβώτιο ἀπὸ πολύτιμο ξύλο μὲ χρυσάφι σκεπασμένο, τὴν **Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης**. Ἐκεῖ μέσα ἐφύλαξε ὁ Μωϋσῆς τὶς δυὸ πλάκες τοῦ Νόμου. Τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης μετέφεραν οἱ ἱερεῖς πάντοτε, ὅταν προχωροῦσαν. Ὅταν ὅμως σταματοῦσαν καὶ στηνόταν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, τὴν τοποθετοῦσαν μέσα στὸ Ἱερὸ τῆς σκηνῆς.

Ὁ θάνατος τοῦ Μωϋσῆ.

Οἱ Ἰσραηλίτες εἶχαν πλησιάσει τὴ γῆ Χαναάν. Ἄλλὰ δὲν τοὺς ἄφησε ὁ Θεὸς νὰ μποῦν μέσα γιὰ νὰ τὴν κληρονομήσουν. Οἱ πολλὲς ἁμαρτίες, ποὺ ἔκαναν, ἀνάγκασαν τὸ Θεὸ νὰ πῆ στὸ Μωϋσῆ «σαράντα χρόνια νὰ περιπλανιοῦν-

ται στην ἔρημο· κανένας ἀπ' αὐτούς, πού εἶναι ἐπάνω ἀπὸ εἴκοσι χρόνια δὲ θὰ μπῆ στὴ γῆ Χαναάν». Καὶ πράγματι σαράντα χρόνια εἶχαν περάσει. Ὁ Φαραὼ εἶχε πεθάνει καθὼς καὶ πάρα πολλοὶ Ἰσραηλίτες. Ὁ Μωϋσῆς, πού εἶχε ὀδηγήσει τὸ λαὸ ὡς τὰ σύνορα, ἐπειδὴ κατάλαβε τὸ τέλος του, μάζεψε γύρω του ὄλους, τοὺς συνεβούλεψε νὰ φυλάγουν τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, καὶ διώρισε γιὰ διάδοχό του τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Τότε ἀνέβηκε στὸ βουνὸ Ναβαῦ καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ πόθο πολὺ ἔρριξε τὰ βλέμματά του πρὸς τὴ γῆ τῶν Πατέρων του. Εἶδε ἀπὸ μακριὰ τὶς πολιτεῖες καὶ τὰ βουνὰ τῆς Ἁγίας Γῆς. Εἶδε τὴ χώρα πού θὰ τὴν κληρονομοῦσαν τὰ παιδιὰ του, οἱ Ἰσραηλίτες, πού τόσο πιστὰ τοὺς ὠδήγησε τώρα σαράντα ὀλόκληρα χρόνια. Ἐκεῖ ἀπάνω στὸ βουνὸ μὲ τὴν εἰκόνα τῆς πατρίδας στὴν ψυχὴ του, πέθανε χωρὶς παράπονο ὁ μέγας αὐτὸς ἄνθρωπος καὶ ἀρχηγός, ὁ δὲ λαὸς τὸν ἔκλαψε τριάντα μέρες.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ.

Μετὰ τὸ πένθος γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Μωϋσῆ, ὁ νέος ἀρχηγὸς ἔδωσε διαταγὴ νὰ προχωρήσουν πρὸς τὸν ποταμὸ Ἰορδάνη. Σὲ λίγες μέρες ἔφτασαν ἐκεῖ. Τότε εἶπε στοὺς ἱερεῖς νὰ περάσουν τὸν Ἰορδάνη. Ἐκεῖνοι μὲ τὴν κιβωτὸ τῆς Διαθήκης στὰ χέρια κατέβηκαν στὸ νερὸ καὶ πέρασαν τὸν ποταμὸ χωρὶς νὰ βραχοῦν. Τί συνέβηκε; Τὰ νερὰ εἶχαν χωριστῆ ὅπως πρὸ 40 χρόνων στὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα. Καὶ ἔτσι πέρασε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ὁ λαός. Τώρα πιά ὄλοι οἱ Ἰσραηλίτες πατοῦσαν τὸ χῶμα τῆς Παλαιστίνης ἦταν ἡ χώρα πού τοὺς εἶχε ὑποσχεθῆ ὁ Θεός. Ἀλλὰ οἱ κἀτοικοὶ πού ἦταν ἐκεῖ, δὲν εἶχαν καμμιά ὄρεξη νὰ τοὺς παραδώσουν τὶς πολιτεῖες τους. Ἦταν δὲ δυνατοὶ καὶ πολεμικοὶ. Ἐπρεπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ μὲ τὸ λαὸ του νὰ πολεμήσῃ γιὰ νὰ πάρῃ τὸν τόπο ἐκεῖνο. Τὴν πρώτη λοιπὸν πόλη πού ζήτησαν νὰ κυριέψουν λεγόταν Ἰεριχώ. Αὐτὴ εἶχε δυνατὰ φρούρια. Μὲ τί ὄπλα; Σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ ἑπτὰ μέρες ἔκαναν οἱ ἱερεῖς μὲ τὴν κιβωτὸ στὰ χέρια τὸ γύρο τῆς πόλης αὐτῆς. Μπροστὰ ἀπ' αὐτοὺς πήγαιναν ἄλλοι ἑπτὰ ἱερεῖς πού σάλπιζαν, ἐνῶ ἀπὸ πίσω ἐρχόταν ὁ λαός, τὴν ἐβδόμη δὲ ἡμέρα ἔκαναν ἑπτὰ φορὲς

τὸ γύρο, τὴν τελευταία φορά σάλπισαν δυνατά, ἐνῶ ὁ λαὸς φώναζε, καὶ τότε ἔπεσαν μόνα τους τὰ τείχη τῆς πόλης. Κα-

Ἡ Ἱεριχώ κυριέυεται.

τόπιν ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἐπολέμησε μὲ τοὺς διαφόρους ἐχθρούς, κατώρθωσε νὰ κυριέψῃ σχεδὸν ὅλη τὴ γῆ Χαναάν, πού τὴ μοίρασε στίς φυλές τῶν Ἰσραηλιτῶν.

ΟΙ ΚΡΙΤΕΣ

Ἀφοῦ πέθανε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, παρουσιάστηκαν ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ διάφοροι σπουδαῖοι καὶ θεοφοβούμενοι ἄντρες πού κυβένησαν τοὺς Ἑβραίους, οἱ κριτές. Ἀπ' αὐτοὺς πῖδ ὄνομαστοὶ ἦταν ὁ Γεδεών, ὁ Σαμψών, ὁ Ἡλὶ καὶ ὁ Σαμουήλ.

Ἐ Γεδεών.

Αὐτὸς ζοῦσε στὴν ἐποχὴ, πού οἱ Ἰσραηλίτες πολεμοῦσαν μὲ ἓνα λαὸ τῆς Παλαιστίνης πού λεγόταν Μαδιανίτες. Ἐπειδὴ τότε οἱ Ἰσραηλίτες εἶχαν λησμονήσει τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ ἐλάτρευαν τὰ εἰδῶλα, ὁ Θεὸς δὲν τοὺς βοηθοῦσε πιά καὶ γι' αὐτὸ κατώρθωσαν οἱ ἐχθροὶ νὰ τοὺς νικήσουν

καὶ νὰ τοὺς κάνουν δούλους τοὺς. Οἱ Ἰσραηλίτες ὁμως μετάνιωσαν γιὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἁμαρτία καὶ παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν παράκληση καὶ τοὺς ἔστειλε γιὰ βοήθεια τὸν Γεδεὼν. Ὁ Γεδεὼν ἀπὸ ὅλο τὸ στρατὸ τῶν Ἑβραίων διάλεξε μόνο τριακοσίους ἄντρες, καὶ ἀφοῦ τοὺς χώρισε σὲ τρία μέρη διάταξε νὰ πάρῃ ὁ καθένας στὸ χέρι μιὰ στάμνα, πὺ εἶχε μέσα μιὰ ἀναμμένη λαμπάδα, καὶ στὸ ἄλλο χέρι μιὰ σάλπιγγα. Εἶπε δὲ πὺς ὅταν τὴ νύχτα τοὺς δώσῃ ὁ ἴδιος τὸ σύνθημα, αὐτοὶ ὅλοι μαζί νὰ σπᾶσουν τὶς στάμνες, νὰ σηκώσουν τὶς λαμπάδες καὶ νὰ χτυπήσουν τὶς σάλπιγγες. Ἔτσι καὶ ἔγινε. Τὴ νύχτα, ἐνῶ οἱ Μαδιανῖτες βρῖσκονταν στὸ στρατόπεδο, ἔξαφνα τοὺς σηκώνουν ἀπὸ τὸν ὕπνο τοὺς φοβερὰ σαλπίσματα πὺ ἀκούστηκαν τριγύρω τοὺς. Ἀμέσως δὲ φάνηκαν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη οἱ φωτιὲς τῶν λαμπάδων. Ὁ φόβος πὺ τοὺς ἔπιασε ἦταν ἀπερίγραπτος. Ἐφυγαν ὅσο μποροῦσαν πιδ γρήγορα, καὶ στὴ φυγὴ τοὺς ἀπὸ τὴν ταραχὴ καὶ τὸ φόβο ὁ ἕνας σκότωνε τὸν ἄλλο. Οἱ Ἰσραηλίτες ὁμως τοὺς ἀποτελείωσαν.

Ὁ Σαμφών.

Ἦστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια οἱ Ἰσραηλίτες γιὰ τὴν ἀπιστία τοὺς ἔγιναν δούλοι ἄλλου λαοῦ, τῶν Φιλισταίων. Σαράντα ὀλόκληρα χρόνια δούλευαν οἱ Ἑβραῖοι σ' αὐτούς. Ἐπειδὴ ὁμως μετάνιωσαν, τοὺς ἔστειλε ὁ Θεὸς ὡς κριτὴ καὶ ἀρχηγὸ τὸν Σαμφών πὺ τοὺς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τοὺς Φιλισταίους. Ὁ Σαμφών εἶχε πολὺ μεγάλη σωματικὴ δύναμη, πὺ μ' αὐτὴ εἶχε κάνει μεγάλες καταστροφὲς στοὺς ἐχθρούς. Στὸ τέλος μιὰ Φιλισταία, ἡ Δαλιδά, πρὸδωσε τὸν Σαμφών στοὺς Φιλισταίους. Αὐτὴ εἶχε κατορθώσει νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸν Σαμφών, ὅτι ἡ δυναμὴ του ἦταν στὰ μαλλιά του. Γι' αὐτὸ οἱ Φιλισταῖοι τῆς ἔδωκαν πολλὰ χρήματα, γιὰ νὰ κόψῃ τὰ μαλλιά του. Ὅταν λοιπὸν μιὰ μέρα ἤρθε σπῖτι της καὶ μετὰ τὸ φαγητὸ ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ λιγάκι, αὐτὴ τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιά του. Ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ τὸν ὕπνο δὲν εἶχε πια τὴ δύναμή του. Τότε μὲ μεγάλη εὐκολία οἱ Φιλισταῖοι, πὺ ἦταν κρυμμένοι στὸ σπῖτι τῆς Δαλιδάς, τὸν ἔπιασαν, τὸν ἐτύφλωσαν καὶ τὸν ἔβαλαν στὴ φυλακὴ, ὅπου ἄλεθε σιτάρι μὲ χερόμυλο. Μιὰ μέρα οἱ Φιλισταῖοι εἶχαν μεγάλη γιορτὴ. Γι' αὐτὸ εἶχαν

μαζευτή στο μεγάλο ναό του θεού τους Δαγών, πού τή στέγη του βαστούσαν δυο μεγάλες κολώνες. Για πιδ μεγάλη διασκέδαση έφεραν εκεί και τόν τυφλό Σαμψών, τόν έδεσαν στην πιδ μεγάλη κολώνα κι άρχισαν νά τόν περιγελούν. Στο μεταξύ πού τά μαλλιά του Σαμψών του είχαν μεγαλώσει, αυτός κατάλαβε πιά πώς είχε τήν παλιά του μεγάλη δύναμη. Άλλά τί μπορούσε νά κάνη τυφλός; Και όμως έπρεπε νά κάνη τό τελευταίο του κατορθώμα, νά πεθάνη μόν ο ίδιος, αλλά και νά τιμωρήση τούς Φιλισταίους. Και φωνάζοντας: «ās πεθάνω κι εγώ μαζί με τούς έχθρους μου», άγκαλιάζει άπότομα τήν κολώνα, τή σπρώχνει με δύναμη και σε λίγο γκρεμίστηκε όλο τó κτίριο, πού έγινε ο τάφος όλων.

Ο ΗΛΙ.

Ύστερα από τόν Σαμψών έγινε κριτής ο Ηλί. Αύτος ήταν πολύ καλός και πολύ εύσεβής άνθρωπος, αλλά είχε ένα κακό, δηλαδή δέν τιμωρούσε τά δυο παιδιά του, πού έκαναν διάφορες κακές πράξεις. Τότε ο Θεός, πού πολλές φορές είχε συμβουλέψει τόν Ηλί χωρίς άποτέλεσμα, άποφάσισε νά τιμωρήση και τόν πατέρα και τά κακά παιδιά του. Μιά μέρα είχαν φανή Φιλισταίοι με πολύ στρατό άμέσως έτρεξαν οι Ίσραηλίτες νά τούς πολεμήσουν και νά τούς διώξουν, ένω ο γέρο Ηλί καθόταν στο σπίτι του άπάνω στο θρόνο του κι έπερίμενε τά νέα πού θά του έφεραν από τόν πόλεμο. Τέλος έρχεται κάποιος άγγελιοφόρος τρεχάτος και του λέει. «Οι Ίσραηλίτες νικήθηκαν, πολλοί σκοτώθηκαν και μαζί μ' αυτούς και τά δυο σου παιδιά. Οι έχθροι μās πήραν τήν Κιβωτό της Διαθήκης κι έφυγαν». Ο Ηλί τότε τρομαγμένος έπεσε από τó θρόνο του, χτύπησε και σκοτώθηκε.

Ο Σαμουήλ.

Ο τελευταίος κριτής των Ίσραηλιτών. Αύτος από μικρός ήταν κοντά στον Ηλί και τόν ύπηρετούσε με μεγάλη προθυμία. Όταν έγινε κριτής ύστερα από τó θάνατο του Ηλί, πρώτα πρώτα φρόντισε νά πάρη πίσω τήν Κιβωτό της Διαθήκης. Και επειδή οι Φιλισταίοι δέν τήν έδιναν, έκανε πόλεμο μ' αυτούς, τούς νίκησε κι έτσι τούς άνάγκασε νά του τήν παραδώσουν. Αφού πέρασαν είκοσι χρόνια, επειδή ήταν γέρος, έβαλε τούς δυο γιούς του νά κυβερνήσουν τούς Ίσρα-

ηλίτες. Αὐτοὶ ὁμως δὲν ἦταν τόσο ἀξιοὶ ὅπως ὁ πατέρας τους. Γι' αὐτὸ μιὰ μέρα πῆγαν οἱ γεροντότεροι μὲ τὸ λαὸ καὶ τοῦ ζήτησαν νὰ τοὺς δώσῃ ἕνα βασιλέα γιὰ νὰ τοὺς κυβερνᾷ. « Ἀφοῦ οἱ ἄλλοι λαοί, εἶπαν, ἔχουν βασιλέα, πρέπει νὰ ἔχωμε κι ἐμεῖς ». Τότε ὁ Σαμουὴλ ἀναγκάστηκε νὰ κάνῃ ἐκεῖνο ποὺ τοῦ ζήτησαν καὶ σὲ μιὰ ὥραία τελετῇ ποὺ εἶχε μαζευτῇ ὅλος ὁ λαός, ἔχρισε βασιλέα τὸν Σαοὺλ.

Ἱστορία τῆς Ρουθ.

Τὴν ἐποχὴ τῶν κριτῶν ζοῦσε στὴν πόλῃ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ὁ Ἐλιμέλεχ μὲ τὴν γυναῖκα του Νωεμὶν καὶ τοὺς δυὸ γιούς του. Ἐπειδὴ κάποτε εἶχε πέσει μεγάλη δυστυχία καὶ πείνα στὴν Ἰουδαία, πολλοὶ ἀναγκάστηκαν νὰ φύγουν καὶ νὰ πᾶνε σὲ ἄλλα μέρη γιὰ νὰ ζήσουν. Κι ὁ Ἐλιμέλεχ ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ. Πῆρε λοιπὸν τὴν οἰκογένειά του καὶ πῆγε στὴ χώρα Μωάβ, ὅπου ἐγκατεστάθηκαν, τὰ δὲ παιδιὰ τῶν ἀργότερα, ὅταν μεγάλωσαν, πῆραν γυναῖκες ἀπὸ τὶς Μωαβίτιδες, τὴν Ὀρφὰ καὶ τὴ Ρουθ. Ὑστερα ἀπὸ καιρὸ πέθανε ὁ γέρο Ἐλιμέλεχ, καὶ σὲ δέκα χρόνια καὶ οἱ δυὸ του γιοί. Ἔτσι ἔμεινε ἡ Νωεμὶν μὲ τὶς δυὸ νυφάδες, ποὺ δὲν ἤθελαν μὲ κανένα τρόπο νὰ τὴν ἀφήσουν μονάχη καὶ νὰ γυρίσουν στοὺς γονεῖς τους.

Τέλος κάποτε ἔμαθε ἡ Νωεμὶν, πὼς στὴν πατρίδα ἦταν πάλι εὐτυχία κι οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν καλά, ὅπως καὶ πρὶν. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ στὸν τόπο τῆς. Καὶ ἡ μὲν Ὀρφὰ πείστηκε καὶ καταλυπημένη γύρισε στοὺς γονεῖς τῆς, ἀλλ' ἡ Ρουθ δὲν ἤθελε οὔτε νὰ ἀκούσῃ, πὼς μπορούσε νὰ χωριστῇ ἀπὸ τὴν πεθερά τῆς. Τῆς εἶπε: « Μόνο ὁ θάνατος θὰ μᾶς χωρίσῃ· ὅπου θὰ πᾶς, θὰ πάω κι ἐγώ· ὅπου θὰ μείνῃς, θὰ μείνω κι ἐγώ· ὁ λαός σου θὰ εἶναι λαός μου κι ὁ Θεός σου θὰ εἶναι Θεός μου ». Ἔτσι ἡ Νωεμὶν μὲ τὴ Ρουθ ἦρθαν στὴν Βηθλεὲμ. Τότε ἦταν ἀκριβῶς ἡ ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ. Καὶ ἐπειδὴ ἡ γοιὰ Νωεμὶν δὲ μπορούσε νὰ ἐργάζεται πῆγαινε ἡ Ρουθ στὰ χωράφια τοῦ πλουσίου Βοδζ νὰ μαζεύῃ στάχυα. Ὁ Βοδζ, ἅμα ἔμαθε πόσο καλὴ ἦταν ἡ Ρουθ, ἐζήτησε νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα του. Καὶ μὲ τὴν ἄδεια τῆς Νωεμὶν ἔγιναν οἱ γάμοι τους. Ἀπὸ τῆ γενεὰ δὲ τοῦ Βοδζ καὶ τῆς Ρουθ γεννήθηκε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός.

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ

Ἡ Σαούλ.

Αὐτὸς ἀφοῦ γίνηκε βασιλιάς ζητοῦσε νὰ κυβερνήσῃ τοὺς Ἰσραηλίτες σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴν ἡσυχίαν τοῦ λαοῦ. Καὶ ἐπειδὴ στὸ βασίλειό του εἶχε πολλοὺς ἐχθροὺς ἔκανε πολλοὺς πολέμους καὶ κατώρθωσε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ παντοῦ νὰ εἶναι νικητὴς καὶ νὰ δοξαστῇ. Τότε οἱ ἐχθροὶ ἀναγκάστηκαν νὰ κλείσουν εἰρήνη μαζί του καὶ ἔτσι πολλὰ χρόνια οἱ Ἰσραηλίτες μποροῦσαν νὰ ζήσουν εἰρηνικὰ καὶ ἡσυχᾶ. Δὲν πέρασε ὅμως πολὺς καιρὸς καὶ ὁ Σαούλ ἄρχισε ν' ἀλλάξῃ. Δὲν ἄκουγε πιά τίς καλὰ συμβουλὰς τοῦ Σαμουὴλ, ἀλλὰ γίνηκε ὑπερήφανος καὶ ἔκανε ἀμαρτίες. Τότε ὁ γέρο Σαμουὴλ μιὰ μέρα παρουσιάστηκε μπροστά του καὶ τοῦ εἶπε : « Ἐπειδὴ δὲν ὑπακούεις πιά στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἀποφάσισε νὰ μὴν εἶσαι βασιλιάς γιὰ πολὺ καιρὸ, θὰ γίνῃ δὲ βασιλιάς ἕνας ἄλλος ». Ἀπὸ τότε ὁ Σαούλ ἔχασε τὴν καλὴν του διάθεσιν, γίνηκε μελαγχολικὸς· τὸ παραμικρὸ τὸν πείραζε, καὶ γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴ λύπη του πῆρε ἕνα νεαρὸ βοσκό, καὶ τοῦ ἔπαίξε κάποτε κιθάρα πού τοῦ ἔκανε καλὸ. Ὁ βοσκὸς αὐτὸς ἦταν ὁ Δαβίδ.

Δαβὶδ καὶ Γολιάθ.

Μιὰ μέρα συνέβηκε κάτι, πού ἔδειξε πὼς ὁ Δαβίδ ἦταν ἀπὸ τὸ Θεὸ ἀγαπημένος καὶ προωρισμένος νὰ γίνῃ ὁ σωτήρας τῶν Ἰσραηλιτῶν. Νὰ καὶ ἔρχεται ἡ εἰδηση στὸ βασίλειον τοῦ Σαούλ, πὼς οἱ Φιλιισταῖοι εἶχαν μπῆ στὴ χώρα του. Ἀμέσως ὁ Σαούλ ἔστειλε στρατὸ γιὰ νὰ τοὺς διώξῃ. Τὰ δυὸ στρατεύματα βρισκόνταν τὸ ἕνα ἀντικρὸν στὸ ἄλλο, τὰ χωρίζε δὲ μιὰ κοιλάδα. Προτοῦ ὅμως ἀρχίσῃ ἡ μάχη βγῆκε ἀπὸ τοὺς Φιλισταίους ἕνας γίγαντας, ἕνας πολὺ ψηλὸς ἄντρας, πού φοροῦσε στὸ κεφάλι του μιὰ μεγάλη σιδερένια περικεφαλαία, ἐνῶ στὸ χέρι του κρατοῦσε ἕνα μακρὸ κοντάρι. Ἀφοῦ προχώρησε καὶ ἤρθε κοντὰ στοὺς Ἰσραηλίτες, φώναξε πολὺ δυνατὰ καὶ προσκαλοῦσε τὸ γενναϊότερο Ἰσραηλίτη νὰ πολεμήσῃ μαζί του. « Ἐὰν νικηθῇ, ἔλεγε, τότε θὰ γίνονταν ὅλοι οἱ Φιλιισταῖοι δοῦλοι τῶν Ἰσραηλιτῶν· ἐὰν ὅμως νικῶσιν, ἔπρεπε νὰ γίνουν ἐκεῖνοι δοῦλοι τῶν Φιλισταίων ». Αὐτὸ ἔκανε ὁ Γολιάθ σαράντα μέρες, ἀλλὰ κανέναν ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες δὲν ἐτόλμοσε νὰ τὸν βάλῃ ἄρ' ἐκεῖνον γιὰ τὸν πόλεμον. Τότε

ὁ Σαοὺλ ὑποσχέθηκε πὼς στὸ νικητὴ θὰ δώσῃ γυναίκα τὴν κόρη του καὶ πολλὰ πλούσια δῶρα· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ δὲν ὠφέλησε γιὰ τὸν Σαοὺλ, ὅλοι φοβόνταν τὸν γίγαντα. Νὰ λοιπὸν παρουσιάζεται ὁ Δαβὶδ στὸ βασιλεῖα καὶ λέει πὼς θέλει αὐτὸς νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν Γολιάθ. «Ὁχι, τοῦ εἶπε ὁ Σαοὺλ, δὲν εἶναι γιὰ σένα τέτοιος ἀγώνας, ἐσὺ εἶσαι ἀκόμα μικρὸ παιδί, μι-

Ὁ Δαβὶδ καὶ ὁ Γολιάθ.

κρόσωμο, ἐνῶ ὁ Γολιάθ εἶναι γίγαντας καὶ ἀπὸ τοὺς καλύτερους πολεμιστὲς». Ὁ Δαβὶδ ὁμως ἀποκρίθηκε: «Μὴ φοβᾶσαι, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ θὰ νικήσω». Κι ἔτσι ὁ Δαβὶδ μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Σαοὺλ ἔφυγε γιὰ νὰ πολεμήσῃ. Στὴν ἀρχὴ μάλιστα ὁ Σαοὺλ τοῦ εἶχε φορέσει τὴν πανοπλία του, ἐπειδὴ ὁμως ἦταν μεγάλη καὶ βαριά καὶ δὲν μποροῦσε νὰ προχωρῇ ἐλεύθερα, τὴν ἔβγαλε, ξαναφόρεσε τὰ φορέματά του καὶ ξεκίνησε κρατώντας στὸ ἓνα χέρι τὸ ραβδί καὶ τὸ ἄλλο τὴ σφεντόνα του. Ὁ Γολιάθ εἶδε τὸ Δαβίδ, γέλασε καὶ τοῦ εἶπε μὲ περιφρόνηση: «Νομίζεις πὼς εἶμαι σκύλος κι ἔρχεσαι μὲ τὸ ραβδί;» Τότε ὁ Δαβὶδ τοῦ ἀπάντησε. «Σὺ ἔρχεσαι μὲ σπαθί, κοντάρι καὶ ἀσπίδα, ἐγὼ ὁμως ἔρχομαι νὰ πολεμήσω μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ». Εἶπε αὐτὰ καὶ ἀφοῦ ἔβαλε μιὰ πέτρα στὴ σφεντόνα του, σφενδονίζοντας ῥίχνει τὴν πέτρα, ποὺ πέτυχε τὸν Γολιάθ στὸ μέτωπο καὶ τὸν ἔριξε

στή γῆ νεκρό. Ὑστερα τρέχει κοντά του, τραβᾷ στο σπαθί του Γολιάθ ἀπό τῆ θήκη του καί μ' αὐτό τοῦ κόβει τὸ κεφάλι. Οἱ Φιλισταῖοι ἀμέσως ἅμα εἶδαν νὰ πέφτη ὁ ἥρωας, διαλύθηκαν καί ἄρχισαν νὰ φεύγουν γιὰ τὴ χώρα τους, ἐνῶ οἱ Ἰσραηλίτες μὲ χαρὰ καί φωνές τοὺς κυνήγησαν καί κατώρθωσαν νὰ σκοτώσουν πολλοὺς ἀπ' αὐτούς. Μετὰ τὴ μάχη ὁ Δαβὶδ γύρισε στὴν Ἱερουσαλήμ. Τότε βγήκαν ὅλοι νὰ τὸν ὑποδεχτοῦν, οἱ δὲ γυναῖκες καί τὰ κορίτσια ἔψελναν: «Ὁ Σαοὺλ νίκησε χιλιάδες, κι ὁ Δαβὶδ μυριάδες». Αὐτὸ ὅμως δὲν ἄρεσε στοὺς Σαοὺλ, τὸν ἔκανε νὰ ζηλέψη τὸ Δαβὶδ καί νὰ τὸν καταδιώξη· τὸν ἀγάπησε ὅμως περισσότερο ὁ καλὸς γιὸς τοῦ Σαοὺλ, ὁ Ἰωανᾶθαν, πού ἀπὸ τότε γίνηκαν μὲ τὸ Δαβὶδ πρῶτοι φίλοι.

Θάνατος τοῦ Σαοὺλ.

Ὑστερα ἀπὸ λίγα χρόνια οἱ Φιλισταῖοι ἔκαναν πάλι πόλεμο μὲ τοὺς Ἑβραίους. Σὲ μιὰ μάχη πού εἶχε λάβει μέρος κι ὁ ἴδιος ὁ Σαοὺλ μὲ τὰ παιδιά του πληγώθηκε βαρῶ καί γιὰ νὰ μὴ πέση στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν του σκοτώθηκε μόνος του μὲ τὸ σπαθί του. Αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ Σαοὺλ, πού βασιλεύσε σαράντα χρόνια. Στὴ μάχη αὐτὴ σκοτώθηκε κι ὁ Ἰωανᾶθαν.

Ὁ Δαβὶδ.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαοὺλ, ὁ Σαμουὴλ ἔχρισε βασιλέα τῶν Ἰσραηλιτῶν τὸ Δαβὶδ. Αὐτὸς πρῶτα ἐφρόντισε νὰ διώξη ὅλους τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ τὴ χώρα του. Παντοῦ ὅπου πήγαινε γιὰ πόλεμο ἦταν νικητῆς. Ὑστερα κατώρθωσε νὰ ξαπλώσῃ καί νὰ μεγαλώσῃ τὸ κράτος του. Ἀφοῦ δὲ ἐδίωξε καί τοὺς Ἰεβουσαίους, πού κρατοῦσαν τὸ μισὸ μέρος τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν ἔκανε πρωτεύουσα τοῦ κράτους του. Ἐκεῖ δὲ ἐπάνω στοὺς λόφους Σιών κοντὰ στὴν Ἱερουσαλήμ ἔκανε μιὰ μεγάλη σκηνή, ἕνα προσωρινὸ ναό, ὅπου ἔφερε καί ἔβαλε μέσα τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Ἔτσι ὁ Δαβὶδ ἐγίνε ὁ πῶς δοξασμένος βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Τότε σκέφτηκε νὰ χτίσῃ κι ἕνα μεγάλο ναὸ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ὁ προφήτης Νάθαν δὲν τὸν ἄφησε. Τοῦ εἶπε: «Τὸ Ναὸ δὲν θὰ τὸν κτίσῃς σύ, πού ἔχυσες πολὺ αἷμα στοὺς πολέμους, ἀλλ' ὁ γιὸς σου». Ὁ Δαβὶδ ὑπάκουσε στὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Δαβὶδ ἔγραψε καί ὁμορφα ποιήματα. Αὐτὸς εἶναι πού ἔκαμε τοὺς ὠραίους ψαλμούς, πού διαβά-

ζονται σήμερα στην Ἐκκλησία μας. Τότε τοὺς ἔψελναν οἱ ἱερεῖς τῶν Ἑβραίων στὸ Ναό τους.

Ἡ ἐπανάσταση τοῦ Ἀβεσαλώμ.

Ὁ Δαβὶδ εἶχε γιούς τὸν Ἀβεσαλώμ καὶ τὸν Σολομώντα.
Ὁ Ἀβεσαλώμ ἦταν ἀπὸ τοὺς πιὸ ὁμορφους νέους. Γι' αὐτὸ

Θάνατος τοῦ Ἀβεσαλώμ.

κι ὁ πατέρας του τὸν ἀγαποῦσε πολὺ. Πῶς ὅμως πλήρωσε αὐτὸς τὴ μεγάλη ἀγάπη τοῦ πατέρα του ;

Ὁ Ἀβεσαλώμ ἦταν φοβερὰ φιλόδοξος κι ἤθελε μιὰ ὥρα ἀρχύτερα νὰ γίνῃ βασιλιάς. Δὲν μποροῦσε νὰ περιμένῃ ὥσπου νὰ πεθάνῃ ὁ πατέρας. Γι' αὐτὸ ζητοῦσε μὲ διάφορες κολακεῖες καὶ διάφορες ψευτιὲς νὰ κερδίσῃ τὴν ἀγάπη τοῦ κόσμου.
Ὅταν λοιπὸν νόμισε πὼς ἦταν καιρὸς, ἔφυγε μὲ τοὺς φίλους

του στην πόλη Χεβρών, όπου έκανε επανάσταση. Οί κάτοικοι τὸν δέχτηκαν για βασιλιά τους, αὐτὸς δὲ ἐμάζεψε στρατὸ για νὰ πολεμήσῃ τὸν πατέρα του. Τότε ὁ Δαβὶδ ἔστειλε τὸ δικό του στρατὸ μὲ τὸν στρατηγὸ Ἰωάβ, τοὺς ἔδωσε ὅμως τὴ διαταγὴ νὰ μὴ σκοτώσουν τὸ παιδί του. Οἱ δύο στρατηγοὶ συναντήθηκαν κοντὰ σ' ἓνα δάσος· ἔγινε μάχη καὶ ὁ Ἀβεσαλώμ νικῆθηκε. Ὅλοι οἱ δικοί του ἔφευγαν για νὰ σωθοῦν, ὁ δὲ Ἀβεσαλώμ καθὼς ἔφευγε ἐπάνω σ' ἓνα μουλάρι περνοῦσε τρεχάτος ἀπὸ κάτω ἀπὸ ἓνα δένδρο, πὺ εἶχε ἀπλωμένα τὰ κλωνάρια του. Ἐκεῖ τυλίχτηκαν τὰ μακριὰ μαλλιά τοῦ Ἀβεσαλώμ κι αὐτὸς ἔμεινε κρεμασμένος, ἐνῶ τὸ ζῶο του ἔφυγε. Σὲ λίγο τὸν προφθάνει ὁ στρατηγὸς Ἰωάβ καὶ τὸν τρύπησε μὲ τὸ κοντάρι του, χωρὶς νὰ συλλογιστῆ τὴ διαταγὴ τοῦ βασιλιᾶ. Ὅταν τ' ἄκουσε ὁ Δαβὶδ ἄρχισε νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα καὶ νὰ λέῃ: «Ἀβεσαλώμ, παιδί μου, γιατί νὰ μὴ πεθάνω ἐγὼ στὴ θέση τὴ δική σου;»

Θάνατος τοῦ Δαβίδ.

Ὅταν ὁ Δαβὶδ κατάλαβε πὼς ἐπλησίαζε τὸ τέλος του, ὤρισε διάδοχό του τὸ Σολομώντα, κι ἔδωσε σ' αὐτὸν ἐντολὴ νὰ εἶναι καλὸς καὶ εὐσεβής, δηλαδὴ θεοφοβούμενος. Ὁ Δαβὶδ πέθανε ἀφοῦ βασίλευσε σαράντα χρόνια.

Ὁ Σολομώντας.

Ὅταν ὁ νέος βασιλιάς ἀνέβηκε στὸ θρόνο, παρουσιάστηκε σ' αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ τὸν ρώτησε «Τί θέλεις νὰ σοῦ χαρίσω; πλοῦτο, δόξα, σοφία ἢ τίποτε ἄλλο;» Ὁ Σολομών τοῦ ἀπάντησε: «Κύριε, δῶσε μου νὰ εἶμαι σοφὸς καὶ ἔξυπνος, για νὰ μπορέσω νὰ κυβερνήσω καλὰ τὸ λαό μου». Τότε ὁ Θεός, πὺ ἔμεινε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἀπόκριση τοῦ Σολομώντα τοῦ ἐχάρισε καὶ σοφία καὶ πλοῦτο καὶ μακροζωία. Για τὴ σοφία του ὅμως γίνηκε ξακουστὸς σὲ ὅλα τὰ μέρη. Πολλοὶ ἔρχονταν ἀπὸ μακριὰ στὴν Ἱερουσαλήμ για νὰ τὸν γνωρίσουν καὶ ν' ἀκούσουν τὰ σοφὰ λόγια του. Νὰ τώρα ἓνα παράδειγμα ἀπὸ τὰ πολλά. Σ' ἓνα σπίτι στὰ Ἱεροσόλυμα κάθονταν δύο γυναῖκες, εἶχε δὲ ἡ καθεμιὰ ἀπ' αὐτὲς ἓνα βρέφος, πὺ τὸ βράδυ τόπαιρνε στὸ κρεβάτι καὶ κοιμόταν μαζί του. Κάποτε συνέβηκε ἡ μιὰ νὰ γυρίσῃ ἄθελα στὸν ὕπνο της καὶ νὰ πλακώσῃ τὸ βρέφος της, πὺ ἀμέσως

ξεψύχησε. Ἀμέσως σηκώθηκε κι ἐπειδὴ ἡ ἄλλη κοιμόταν βαδιά, ἔβαλε τὸ δικό της τὸ πεθαμένο στὴν ἀγκαλιά της καὶ

«Ὁχι, Κύριε, μὴ θανατώσετε τὸ παιδί μου».

τῆς πήρε τὸ δικό της τὸ ζωντανό. Τὴν ἄλλη μέρα ἄρχισαν νὰ μαλώνουν γιὰ τὸ ζωντανὸ βρέφος, ἡ καθεμιά ἔλεγε πὼς ἦταν δικό της. Γιὰ νὰ λύσουν τὴ διαφορὰ τους ἤρθαν μὲ τὸ παιδί στὸ Σολομώντα. Αὐτός, ἀφοῦ τις ἄκουσε, ἔβγαλε ἀμέσως τὴν κρίση του. Φώναξε ἓνα ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες καὶ τοῦ εἶπε: «Πάρε τὸ παιδί καὶ σκίσε το μὲ τὸ σπαθί σου στὴ μέση.

Δῶσε τότε τὸ μισθὸν στήν μητέρα καὶ τὸ ἄλλο μισθὸν στήν ἄλλη». Τότε ἡ πραγματικὴ μάνα ἔβαλε τὴν φωνὴν καὶ εἶπε: «Μὴ τὸ κάνης αὐτό, βασιλιά μου, καλύτερα δῶσε τὸ παιδί στήν ἄλλη». Αὐτὴ ἡ φωνὴ τοῦ πόνου ἐπρόδωσε τὴν πραγματικὴν μητέρα, ὁ δὲ Σολομώντας διάταξε ἀμέσως νὰ τῆς δοθῆ τὸ παιδί της.

Ἀργότερα ὕστερα ἀπὸ πολλὰς προετοιμασίας διάταξε ὁ Σολομώντας καὶ χτίστηκε ἐπάνω στὸ λόφο (ὅπου ἦταν ὁ προσωρινὸς ναὸς ἀπ' τὴν ἐποχὴ τοῦ πατέρα του) ἕνας πολὺ ὀμορφος καὶ μεγάλος ναὸς, ἕνα χτίριον μὲ μεγαλοπρέπεια καὶ πολυτέλεια, πού γι' αὐτὸν δούλευαν οἱ ἐργάτες ἑπτὰ χρόνια. Ἀμα τελείωσε, ἔκανε τὰ ἐγκαίνια καὶ ἔφερε καὶ ἔβαλε μέσα σ' αὐτὸν τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης αὐτὸς δὲ γονατιστὸς προσευχήθηκε στὸ Θεό. Οἱ γιορτές, πού γινήκανε, κράτησαν δέκα τέσσερες ἡμέρες. Ὁ Σολομώντας πέθανε πολὺ γέρος, ἀφοῦ βασίλευσε καὶ αὐτὸς σαράντα χρόνια.

Ὁ Ροβοάμ καὶ ὁ Ἱεροβοάμ.

Τὸ Σολομώντα διαδέχτηκε στὸ θρόνον ὁ γιὸς του Ροβοάμ. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἦταν σκληρὸς ὁ λαὸς δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ὑποφέρει καὶ ἔκανε ἐπανάσταση. Τότε οἱ δέκα φυλὲς χωρίστηκαν ἀπ' αὐτὸν καὶ ἔκαμαν δικό τους βασίλειον μὲ βασιλιά τὸ δούλο τοῦ Σολομώντα Ἱεροβοάμ. Αὐτὸ τὸ βασίλειον λεγόταν τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ. Μόνο δύο φυλὲς ἔμειναν πιστὲς στὸ Ροβοάμ, ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα μὲ τὴν πρωτεύουσα Ἱερουσαλὴμ καὶ ἡ φυλὴ τοῦ Βενιαμίν. Αὐτὸ ἦταν τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα.

Καταστροφὴ τῶν δύο βασιλείων.

Μὲ τὸν καιρὸ ὁμοῦς οἱ Ἰσραηλίτες καὶ τὰ δύο βασίλεια ἄρχισαν νὰ γίνωνται ἀσεβεῖς, κακοί, ἁμαρτωλοὶ καὶ δὲν λογάριζαν πιά τὸ Θεὸν καὶ τὸ θέλημά Του. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἄφησε στήν τύχη τους καὶ δὲν τοὺς προστάτευε πιά. Ἔτσι εἶχαν εὐκαιρία πολλοὶ δυνατοὶ λαοὶ νὰ καταστρέψουν τοὺς Ἰσραηλίτες. Καὶ πρῶτα ἤρθαν οἱ Ἀσσύριοι μὲ τὸ βασίλειόν τους Σαλμανάσαρ καὶ ὑποδούλωσαν τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀργότερα ἤρθαν οἱ Βαβυλώνιοι μὲ τὸ βασίλειόν τους Ναβουχοδονόσορα καὶ κυρίεψαν καὶ κατέστρεψαν τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔκαψαν τὸν ὠραῖον Ναό. Τοὺς πῶν πολλοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τὸ βασίλειόν τους Ἰωακείμ, τοὺς πῆραν μαζί τους στὴ Βαβυλῶνα καὶ τοὺς ἔκαναν δούλους. Ἐκεῖ

ἔμειναν σ' αὐτὴ τὴ σκλαβιά ἑβδομήντα χρόνια. Ὅταν βασιλιάς τῶν Περσῶν γίνηκε ὁ Κῦρος, πού κυρίεψε πολλὰ μέρη καὶ τὴ Βαβυλώνα, ἔδωσε τὴν ἄδεια στοὺς Ἑβραίους νὰ γυρῶσιν στὴν πατρίδα τους. Πολλοὶ γύρισαν, καὶ πρῶτα πρῶτα ξαναχίσανε τὸ Ναό, κι ὕστερα τὰ σπίτια τους. Ἔτσι ξανάγινε πάλι ἡ Ἱερουσαλήμ πρωτεύουσα τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὑστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὑπόταξε τοὺς Ἰουδαίους ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, καὶ ἐξήντα τρία χρόνια πρὸ Χριστοῦ οἱ Ρωμαῖοι.

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

Ὅταν οἱ Ἰσραηλίτες στὴν ἐποχὴ τῶν βασιλέων γινήκανε ἀσεβεῖς καὶ κακοί, ὁ Θεὸς ἔστειλε σ' αὐτοὺς διαφόρους ἀγίους ἄντρες, πού πάσχιζαν μὲ τὰ καλά τους λόγια νὰ φέρουν τοὺς Ἰσραηλίτες στὸν καλὸ δρόμο. Πολλὲς φορὲς ἔλεγαν ἀπὸ πρὶν τί θὰ πάθαιναν οἱ Ἑβραῖοι καὶ πὼς κάποτε θαρθῆ ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. Γι' αὐτὸ τοὺς εἶπαν καὶ Προφῆτες. Τέτοιοι ἦταν ὁ Ἡλίας, ὁ Ἡσαΐας, ὁ Ἱερεμίας, ὁ Δανιήλ, ὁ Ἰωνᾶς καὶ ἄλλοι.

Ὁ Ἡλίας.

Ὁ Προφήτης αὐτὸς ζοῦσε στὰ βουνὰ καὶ στὰ ἔρημα μέρη. Πολλὲς φορὲς ἐρχόταν σις πόλεις, ὅταν ἤθελε νὰ δώσῃ στοὺς ἀνθρώπους καλὲς συμβουλὲς ἢ ὅταν ἤθελε νὰ μαλώσῃ τοὺς κακοὺς ἄρχοντες πού ἄφηναν τὸ δρόμον τοῦ Θεοῦ. Ἐνας τέτοιος κακὸς ἦταν ὁ βασιλιάς τοῦ Ἰσραὴλ Ἀχαάβ καὶ ἡ γυναῖκα του Ἰεζάβελ, πού προσκυνοῦσαν τοὺς ψεύτικους θεοὺς. Αὐτοὶ μάλιστα ἀνάγκαζαν καὶ τὸ λαὸ νὰ προσκυνᾷ τὰ εἰδῶλα. Μιὰ μέρα εἶπε ὁ Ἡλίας στὸν Ἀχαάβ νὰ μαζέψῃ ὄλους τοὺς ἱερεῖς τῶν ψεύτικων θεῶν. Ἀφοῦ μαζεύτηκαν τοὺς εἶπε νὰ κάνουν ἕνα σωρὸ ἀπὸ ξύλα καὶ νὰ βάλουν ἐπάνω ἕνα σφαγμένο βόδι, τὸ ἴδιο δὲ ἔκανε καὶ αὐτός. «Τώρα, εἶπε, παρακαλέσετε σεῖς τοὺς θεοὺς σας ν' ἀνάψουν τὰ ξύλα, κι ἐγὼ κάνω τὸ ἴδιο· ὅποιος ἀνάψῃ τὰ ξύλα, αὐτὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός». Σὲ λίγο, ὕστερα ἀπὸ τὴν προσευχὴ τοῦ Ἡλίου, ἀναψαν μόνο τὰ ξύλα τὰ δικά του. Κι ἔτσι ὁ λαός, πού ἦταν συναθροισμένος ἐκεῖ, ἐπίστεψε πὼς ὁ Θεὸς πού προσκυνοῦσε ὁ Ἡλίας ἦταν ὁ μόνος ἀληθινός. Ὁ Ἡλίας ἔκαμε πολλὰ θαύματα, τελευταῖα δὲ ἕνα σύννεφο τὸν πῆρε στὸν Οὐρανό.

Ὁ Ἡσαΐας.

Αὐτὸς ἦταν ἀπὸ τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα. Προεῖπε πὼς ὁ λαὸς θὰ τιμωρηθῇ γιὰ τὶς ἁμαρτίες του. Προεῖπεν ὅμως καὶ γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὰ πάθη του καὶ γιὰ τὴ σταύρωσή του, πού θὰ ὑποφέρῃ χάριν τοῦ Κόσμου. Ὁ Ἡσαΐας ἦταν ὁ πῶς σπουδαῖος ἀπὸ ὅλους τοὺς προφῆτες καὶ ἔλεγε πάντα τὴν ἀλήθεια χωρὶς νὰ φοβηθῇ κανένα. Τότε ἕνας κακὸς βασιλιάς πρόσταξε νὰ τὸν σκοτώσουν.

Ὁ Ἱερεμίας.

Ἀπὸ πολὺ νέος ἄρχισε νὰ προφητεῦῃ καὶ σαράντα χρόνια δὲν βαρέθηκε νὰ συμβουλευῇ τὸ λαὸ νὰ μετανώσῃ, γιὰτὶ θᾶρθουν οἱ Βαβυλώνιοι καὶ θὰ τοὺς κάνουν δούλους τους, ἀφοῦ καταστρέψουν τὰ Ἱεροσόλυμα. Ὑστερα ἀπὸ τὴν καταστροφή, πού γίνηκε, ὁ Ἱερεμίας θρήνησε καὶ ἔκλαψε γι' αὐτή.

Ὁ Δανιήλ.

Ὅταν ὁ Ναβουχοδονόσορας γύρισε μὲ τοὺς σκλάβους Ἰουδαίους ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Βαβυλώνα ἕνας ἀπ' αὐτοὺς

Ὁ Δανιήλ στὸ λάκκο τῶν λεόντων.

ἦταν καὶ ὁ Δανιήλ, πού τὸν ἐκράτησεν ὁ βασιλιάς κοντά του. Μιὰ μέρα ἐπειδὴ ὁ Δανιήλ κατώρθωσε νὰ ἐξηγήσῃ ἕνα ὄνειρο τοῦ βασιλιᾶ, πού κανένας σοφὸς δὲν μποροῦσε, ὁ βασιλιάς τὸν

τίμησε πολὺ καὶ τὸν διώρισε ἄρχοντα ὄλων τῶν σοφῶν. Ὑστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Ναβουχοδονόσορα κυρίεψε τὴ Βαβυλώνα ὁ βασιλιάς τῶν Μήδων Δαρείος. Αὐτὸς ἐγνώρισε ἐκεῖ τὸ Δαυὶδ καὶ τὸν τιμοῦσε πολὺ. Ἀλλὰ μιὰ μέρα κατώρθωσαν μερικοὶ ἐχθροὶ νὰ πείσουν τὸ βασιλιά νὰ ρίξη τὸ Δαυὶδ μέσα σ' ἓνα λάκκο λιονταριῶν γιὰ νὰ τὸν φάγουν. Ὁ Θεὸς ὁμως τὸν ἐβοήθησε καὶ ἔστειλε τὸν ἄγγελο, ποὺ ἔκλεισε τὰ στόματα τῶν θηρίων. Ἔτσι σώθηκε ὁ Δαυὶδ. Αὐτὸ ὁμως τὸ θαῦμα τὸ εἶδε καὶ ὁ βασιλιάς. Ἀμέσως πρόσταξε νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ λάκκο ὁ Δαυὶδ, καὶ στὴ θέση του νὰ ρίξουν τοὺς ἐχθρούς του, ποὺ καταφαγώθηκαν ἀμέσως ἀπὸ τὰ λεοντάρια.

Ἐπιτομή τοῦ Προφήτου Ἰωνᾶ.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ἦταν μιὰ μεγάλη πολιτεία, ἡ ὁποία ἐλεγόταν Νινευί. Οἱ κάτοικοι τῆς Νινευί ἦταν ἀσεβεῖς καὶ κακοί. Ὁ Θεός, λοιπόν, διέταξε τὸν προφήτη Ἰωνᾶ νὰ πάη σ' αὐτὴ τὴν πόλη καὶ νὰ κηρύξη στοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν, γιὰτὶ ἂν δὲν μετανοήσουν θὰ τοὺς καταστρέψῃ.

Ὁ Ἰωνᾶς, ὁμως, δὲν υπάκουσε στὸ Θεὸ καὶ ἀντὶ νὰ πάη στὴ Νινευί, ἐμπῆκε σ' ἓνα πλοῖο καὶ ἔφυγε.

Τότε ὁ Θεὸς ἐθύμωσε καὶ ἐσήκωσε μεγάλη τρικυμία στὴ θάλασσα. Τὸ πλοῖο κινδύνευε νὰ βουλιάξῃ. Οἱ ἀνθρωποὶ ποὺ ἦταν μέσα στὸ πλοῖο τὰ ἔχασαν ἀπὸ τὸ φόβο τους.

Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς λέγει τότε: «Φαίνεται πὼς ἐδῶ μέσα στὸ πλοῖο θὰ ὑπάρχῃ μεταξύ μας κάποιος ἁμαρτωλὸς καὶ ἐξ αἰτίας του κινδυνεύομε ὅλοι. Ἄς ρίξωμε κλῆρο νὰ ἰδοῦμε ποὺ εἶναι αὐτὸς ὁ ἁμαρτωλός».

Ἐρριξαν κλῆρο καὶ—ὦ τοῦ θαύματος—ὁ κλῆρος ἔπεσε στὸν Ἰωνᾶ. Τότε λέει ὁ Ἰωνᾶς: «Ἀλήθεια, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἁμαρτωλός. Ρίξτε με στὴ θάλασσα καὶ θὰ σωθῆτε».

Ἐρριξαν, λοιπόν, τὸν Ἰωνᾶ στὴ θάλασσα καὶ ἀμέσως ἡ θάλασσα ἠσύχασε.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἓνα μεγάλο κῆτος ἄρπαξε τὸν Ἰωνᾶ καὶ τὸν κατάπιε. Τρεῖς μέρες ἔμεινε ὁ Ἰωνᾶς στὴν κοιλία τοῦ κήτους χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτε, διότι ὁ Θεὸς ἤθελε νὰ μὴ πεθάνῃ.

Τὴν τρίτη ἡμέρα τὸ κῆτος ἦλθε στὴν παραλία καὶ ἄνοιξε τὸ στόμα του καὶ ἔβγαλε τὸν Ἰωνᾶ ἔξω.

Φαντάζεστε τὴ χαρὰ τοῦ Ἰωνᾶ μόλις ἐπάτησε στὴ γῆ καὶ εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας! Ἐπεσε στὰ γόνατα καὶ ζήτησε

συγχώρεση από τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἀνυπακοή του καὶ τράβηξε γιὰ τὴ Νινευί.

Ἐφθασε ἐκεῖ καὶ ἀμέσως ἄρχισε νὰ κηρύττει δυνατὰ δημοσίως: «Μετανοῆστε! γιὰτὶ ἂν δὲν μετανοήσετε ὁ Θεὸς ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες θὰ καταστρέψῃ τὴν Νινευί».

Μόλις ἄκουσαν αὐτὸ οἱ Νινευίτες μετανόησαν καὶ ἀποφάσισαν νὰ γίνουν καλοὶ. Ἐντύθησαν φορέματα λύπης, ἔρριξαν στάχτη στὰ μαλλιά τους καὶ παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς συγχωρέσῃ. Ὁ Θεὸς εἶδε τὴ μετάνοιά τους, τοὺς εὐσπλαχνίστηκε καὶ ἡ Νινευί ἐσώθηκε!

Ὁ Ἰωνᾶς, ὅταν εἶδε ὅτι ὁ Θεὸς δὲν κατέστρεψε τὴν Νινευί, λυπήθηκε πολὺ γιὰτὶ δὲν ἐγινε ἡ προφητεία του καὶ εἶπε: «Καλύτερα νὰ ἀποθάνω παρὰ νὰ ζῶ ντροπιασμένος!». Καὶ βγήκε ἔξω ἀπὸ τὴ πόλη, γιὰ νὰ ξεχάσῃ τὴ λύπη του. Ἦταν καλοκαίρι. Ὁ ἥλιος ἔκαιε πολὺ καὶ οὔτε δένδρο οὔτε ἴσκιος ὑπῆρχε πουθενὰ γιὰ νὰ καθίση.

Τότε διέταξε ὁ Κύριος καὶ ἐφύτρωσε μιὰ κολοκυθιά στὴ ρίζα ἐνὸς φράχτη. Ἡ κολοκυθιά μεγάλωσε γρήγορα καὶ ἔκανε μὲ τὰ πλατιά φύλλα τῆς ὥραϊον ἴσκιο. Μόλις τὴν εἶδε ὁ Ἰωνᾶς ἔτρεξε μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ κάθισε στὸν ἴσκιό της.

Τὴν ἄλλη μέρα διέταξε ὁ Κύριος ἕνα σκουλήκι νὰ φάῃ τὴ ρίζα τῆς κολοκυθιάς. Ἡ κολοκυθιά ξεράθηκε καὶ ὁ ἥλιος ἔκαιε πάλι τὴν κεφαλὴ τοῦ Ἰωνᾶ.

Ὁ Ἰωνᾶς τόσο πολὺ λυπήθηκε πὺ ἔχασε τὸν ἴσκιό τῆς κολοκυθιάς, ὅπου εἶπε: «Καλύτερα νὰ πεθάνω παρὰ νὰ ζῶ μὲ τόση τλαιπωρία!».

Ὁ Κύριος πὺ ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ λέει: «Τόσο πολὺ ἐλυπήθηκες γιὰ τὴν κολοκυθιά;». Καὶ ὁ Ἰωνᾶς ἀπάντησε: «Πολύ, πάρα πολὺ, μέχρι θανάτου». Τότε τοῦ λέει πάλιν ὁ Θεός: «Ἄν ἐσὺ ἐλυπήθηκες πολὺ γιὰ μιὰ κολοκυθιά, πὺ οὔτε ἐφύτεψες, οὔτε ἐπότισες, ἐγὼ δὲν ἔπρεπε νὰ λυπηθῶ γιὰ τὴ μεγάλη πόλη Νινευί, πὺ κατοικοῦν μέσα τῆς ἀπάνω ἀπὸ ἑκατὸ χιλιάδες ἄνθρωποι;»

Ὁ Ἰωνᾶς κατάλοβε τὸ λάθος του, ἔπεσε στὰ γόνατα καὶ ζήτησε συγχώρεση ἀπὸ τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἄσκεπτη κρίση του.

Ἱστορία τοῦ Ἰῶβ.

Στὸν καιρὸ τοῦ Μωϋσῆ ζοῦσε σὲ μιὰ χώρα τῆς Ἀραβίας ἕνας ἄνθρωπος πλούσιος καὶ εὐσεβής, ὁ Ἰῶβ. Αὐτὸς

είχε ἑπτὰ γιούς καὶ τρεῖς θυγατέρες. Ὅλοι τους ζοῦσαν μὲ πολλὴ ἀγάπη καὶ ὁμόνοια καὶ ὁ κόσμος τοὺς ἐμακάριζε γιὰ τὴν εὐτυχία τους.

Ὁ Θεός, θέλοντας νὰ δοκιμάσῃ τὴν εὐσέβεια καὶ τὴν ὑπομονὴ τοῦ Ἰώβ, τοῦ ἔστειλε μεγάλα δυστυχήματα.

Ἔτσι μέσα σὲ μιὰ μέρα τὰ ποίμνιά του καταστράφηκαν, οἱ ποιμένες του ἐσκοτώθηκαν καὶ τὰ παιδιά του καταπλάκωθηκαν κάτω ἀπὸ τὰ χαλάσματα τοῦ σπιτιοῦ ὅπου διασκέδαζαν. Ὅταν ὁ Ἰώβ τὰ ἔμαθε αὐτὰ προσκύνῃσε τὸ Θεὸ καὶ εἶπε «Γυμνὸς βγῆκα ἀπὸ τὴν κοιλία τῆς μητέρας μου γυμνὸς καὶ θὰ ἀποθάνω. Ὁ Κύριος τὰ ἔδωσε, ὁ Κύριος τὰ ἐπῆρε. Εὐλογημένο τὸ ὄνομά Του!».

Τὸ κακὸ ὅμως δὲν ἐτελείωσε ὡς ἐδῶ. Ἄλλη μεγαλύτερη συμφορὰ ἦλθε στὸν Ἰώβ. Ὅλο τὸ σῶμα του ἐσκεπάστηκε ἀπὸ λέπρα.

Ἐβγῆκε τότε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ ἐκαθόταν ἔξω, ἐπάνω σ' ἓνα σωρὸ κοπριάς. Ἡ γυναῖκα του ἀντὶ νὰ τὸν παρηγορῇ τὸν ἐπικραῖνε μὲ τὰ λόγια της καὶ τοῦ ἔλεγε νὰ βλαστημήσῃ τὸ Θεό. Ὁ Ἰώβ ὅμως τῆς εἶπε: «Βλέπω ὅτι μιλεῖς σὰν ἀνόητη γυναῖκα. Ὅπως ἐδεχθήκαμε τὰ καλὰ ἀπὸ τὸν Θεό, ἔτσι πρέπει νὰ ὑποφέρωμε καὶ τὰ κακὰ».

Στὸ μεταξὺ τρεῖς φίλοι τοῦ Ἰώβ σὰν ἄκουσαν τὴ συμφορὰ του ἦλθαν νὰ τὸν παρηγορήσουν. Ὅταν τὸν εἶδαν στὴν ἐλεεινὴ αὐτὴ κατάσταση, κάθισαν δίπλα του ἀμίλητοι ἑπτὰ μέρες. Αὐτὸ τόσο πολὺ ἐλύπησε τὸν Ἰώβ πὺ φώναξε «Καταραμένη ἡ ὥρα πὺ γεννήθηκα!» Τότε ἀνοιξε συζήτηση καὶ οἱ φίλοι του ὑποστήριζαν ὅτι οἱ ἄνθρωποι πάσχουν ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες των. Ὁ Ἰώβ διαμαρτυρόταν καὶ ἔλεγε ὅτι εἶναι ἀθῶος. Ἐξαφνα φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἀκούστηκε πὺ ἔλεγε: «Συζητήτε γιὰ τὰ πράγματα πὺ ποτὲ δὲ θὰ μπορέσετε νὰ μάθετε». Ὁ Ἰώβ ἀμέσως αἰσθάνθηκε τὸ σφάλμα του καὶ ἐζήτησε συγχώρηση ἀπὸ τὸ Θεό.

Ὁ Θεὸς τὸν ἐσυγχώρησε καὶ τὸν ἀντάμειψε γιὰ τὴν εὐσέβεια καὶ τὴ μεγάλη ὑπομονὴ του. Ἐθεραπεύτηκε ἀπὸ τὴ λέπρα, ἀπόκτησε ἄλλους ἑπτὰ γιούς καὶ τρεῖς θυγατέρες καὶ πλούτη διπλάσια ἀπ' ὅσα εἶχε, ἔζησε ὡς τὰ 170 χρόνια καὶ εἶδε ἐγγόνια μέχρι τετάρτης γενεᾶς.

ΤΕΛΟΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ—ΟΔΟΣ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ 9 ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

- Παλαιά Διαθήκη, Δ. Κουίμουτσοπούλου.
Καινή Διαθήκη, Κ. Καζαντζή, επιμελεία Π. Παπαδοπούλου.
Καινή Διαθήκη, Κ. Καζαντζή, επιμελεία Π. Παπαδοπούλου.
Καινή Διαθήκη, Α. Πρίντζη—Μ. Φλέσσα.
Κατήχησις, Δ. Κουίμουτσοπούλου.
Κατήχησις—Λειτουργική, Κ. Καζαντζή
Κατήχησις, Π. Παπαδοπούλου—Ν. Δημητροκάλη.
Λειτουργική, Π. Παπαδοπούλου—Ν. Δημητροκάλη.
Λειτουργική, Δ. Κουίμουτσοπούλου.
'Εκκλησιαστική 'Ιστορία, Δ. Κουίμουτσοπούλου εγκεκριμένη.
Ευαγγέλια, (κείμενον και ἑρμηνεία) Δ. Κουίμουτσοπούλου
'Αρχαία 'Ελληνική 'Ιστορία, Γ' τάξεως Μ. Λιουδάκη—Σ. 'Αλοΐζου.
'Αρχαία 'Ελληνική 'Ιστορία, Δ' τάξεως Μ. Λιουδάκη—Σ. 'Αλοΐζου.
'Ηρωϊκοί Χρόνοι 'Αρχαίας 'Ελλάδος, Ι. Μαγκριώτου, ἐπιμ. Π. Παπαδοπούλου
'Ιστορία 'Αρχαίας 'Ελλάδος, Δ' Ι. Μαγκριώτου, ἐπιμ. Π. Παπαδοπούλου.
'Η Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία, Ε' τάξεως 'Αδ. 'Αδαμαντίου εγκεκριμένη.
'Η Τουρκοκρατία και 'Ελλην. 'Επαναστάσις ζ' τάξ. 'Αδ. 'Αδαμαντίου ἔγκερρ.
Γραμματική, Τεσσάρων διδασκάλων Γ' και Δ' τάξεως.
Γραμματική, Τεσσάρων διδασκάλων Ε' και ζ' τάξεως.
Γραμματικὴ Καθαρευούσης, Δ', Ε' και ζ' τάξεως, Χ. Κακουλάκη.
Γραμματικὴ Καθαρευούσης, Δ', Ε' και ζ' τάξεως; Π. Παπαδοπούλου.
Φυτολογία, Χ. Κακουλάκη, Γ'—Δ' τάξεως.
Φυτολογία, Ν. Βάγια ἐπιμελεία Π. Παπαδοπούλου Γ'—Δ' τάξεως.
Φυτολογία, Σ. 'Αλοΐζου—Μ. Λιουδάκη, Ε'—ζ' τάξεως.
Φυτολογία, Σ. 'Ασημάκη, ἐπιμελεία Π. Παπαδοπούλου Ε'—ζ' τάξεως.
Ζωολογία, Ε. Χατζηγιάννη—Σ. 'Αλοΐζου Γ'—Δ' τάξεως.
Ζωολογία, Σ. 'Αλοΐζου—Μ. Λιουδάκη, Ε'—ζ' τάξεως.
Ζωολογία, Ν. Βάγια, ἐπιμελεία Π. Παπαδοπούλου Γ'—Δ' τάξεως.
Ζωολογία, Ε. Βάγια, ἐπιμελεία Π. Παπαδοπούλου Ε'—ζ' τάξεως.
Φυσικὴ Πειραματικὴ, Ε' τάξεως, Ε. Χατζηγιάννη—Σ. 'Αλοΐζου.
Φυσικὴ Πειραματικὴ, ζ' τάξεως, Ε. Χατζηγιάννη—Σ. 'Αλοΐζου.
Φυσικὴ Πειραματικὴ, Ι. Μαγκριώτου ἐπιμελεία Π. Παπαδοπούλου Ε'—ζ' τάξ.
Χημεία, Σ. 'Ασημάκη, Ε' και ζ' τάξεως, ἐπιμελεία Π. Παπαδοπούλου.
Χημεία, Χατζηγιάννη—'Αλοΐζου Ε' τάξεως
Χημεία, Χατζηγιάννη—'Αλοΐζου ζ' τάξεως
Γεωλογία και 'Ορυκτολογία, Ε' και ζ' τάξεως, Χατζηγιάννη—'Αλοΐζου
'Ορυκτολογία, Σ. 'Ασημάκη, ἐπιμελεία Π. Παπαδοπούλου
Προβλήματα 'Αριθμητικὰ, Γ' τάξεως, 'Αλοΐζου—Λιουδάκη.
Προβλήματα 'Αριθμητικὰ, Δ' τάξεως, 'Αλοΐζου—Λιουδάκη.
Προβλήματα 'Αριθμητικὰ, Γ'—Δ' τάξεως 'Αλοΐζου—Λιουδάκη.
Προβλήματα Αριθμητικὰ, Ε' τάξεως, 'Αλοΐζου—Λιουδάκη, ἔγκερρμένα.
Προβλήματα 'Αριθμητικὰ, ζ' τάξεως, 'Αλοΐζου—Λιουδάκη, ἔγκερρμένα.
Προβλήματα 'Αριθμητικὰ, Ε'—ζ' τάξεως Π. Ζητρίδου Π. Δαμπολιά, ἔγκερρ
Μεθοδικὴ 'Αριθμητικὴ, Β' τάξεως Χ. Σκαλισιάνου—Π. Παπαδοπούλου.
Μεθοδικὴ 'Αριθμητικὴ, Γ' τάξεως
Μεθοδικὴ 'Αριθμητικὴ, Δ' τάξεως
Τετράδια Γεωμετρίας, Χρ. Σουλιώτου—Π. Παπαδοπούλου (2 τετράδια).
Γεωμετρία, Ε. και ζ' τάξεως, Π. Παπαδοπούλου
Γεωμετρία, Ν. Βάγια, Ε' και ζ' τάξεως.
Γεωγραφία, Ι. Σαρρῆ, Γ' και Δ' τάξεως.
Γεωγραφία, Ι. Σαρρῆ, Ε' και ζ' τάξεως.
Πρῶτα Μοθματα Γεωγραφίας (Πατριδογραφία), Γ, Ζ. 'Αλοΐζου—Πρίντζη
Νέα Γεωγραφία 'Ελλάδος, Χατζηγιάννη—'Αλοΐζου Γ'—Δ' τάξεως
Νέα Γεωγραφία 'Ηπειρών, Χατζηγιάννη—'Αλοΐζου, Ε' τάξεως.
Νέα Γεωγραφία Εὐρώπης, Χατζηγιάννη—'Αλοΐζου, ζ' τάξεως.
Γεωγραφικός 'Ατλας, Παν. Χριστοπούλου, ἔγκερρμένος.
Γεωγραφικός 'Ατλας, 'Αλ. Φαλιτάιτς, ἔγκερρμένος.
Γεωγραφικός 'Ατλας, Ι. Σαρρῆ, ἔγκερρμένος.
'Η Πρῶτη Γραφή ἀπὸ τὸ 'Αλφάβηταριο, ὑπὸ Δ. Παπαϊωάννου (3 τετράδια)
Τετράδια Καλλιγραφίας 'Ορθῆς Γραφῆς, 'Α. 'Αλεξανδρίδη (6 τετράδια).
Τετράδια Καλλιγραφίας Προγραμματος, 'Αλ. Φαλιτάιτς (8 τετράδια).
Τετράδια 'Εγνογραφίας, Α. 'Αλεξανδρίδη (6 τετράδια).
Τετράδια Χειρογραφίας, Γ, Δ', Ε', ζ' τάξεως, 'Αλ. Φαλιτάιτς (11 τετράδια).
Τετράδια Γεωγραφίας, Χ. Σουλιώτου—Π. Παπαδοπούλου Δ', Ε', ζ' τάξ. (3 τετράδια)
Τετράδια Πατριδογραφίας, Χ. Σουλιώτου—Π. Παπαδοπούλου (3 τετράδια).
Πίνακες Χειροτεχνίας, 'Αλ. Φαλιτάιτς, Α' σειρά (15 πίνακες)